Zakon o rodiljnim i roditeljskim potporama

Sadržaj

DIO PRVI OPĆE ODREDBE
DIO DRUGI KORISNIK RODILJNIH I RODITELJSKIH POTPORA
DIO TREĆI PRAVA KORISNIKA NA RODILJNE I RODITELJSKE POTPORE
POGLAVLJE I. PRAVA ZAPOSLENIH RODITELJA I SAMOZAPOSLENIH RODITELJA NA RODILJNE I RODITELJSKE POTPORE
ODJELJAK A RODILJNI DOPUST
ODJELJAK B OČINSKI DOPUST
ODJELJAK C RODITELJSKI DOPUST
ODJELJAK D RAD S POLOVICOM PUNOG RADNOG VREMENA
ODJELJAK E PRAVO NA RAD S POLOVICOM PUNOG RADNOG VREMENA RADI POJAČANE NJEGE DJETETA
ODJELJAK F DOPUST U SLUČAJU SMRTI DJETETA
ODJELJAK G PRIJENOS PRAVA NA JEDNOG RODITELJA
ODJELJAK H STANKA ZA DOJENJE I DOPUST TRUDNE RADNICE ILI DOPUST RADNICE KOJA JE RODILA ILI DOPUST RADNICE KOJA DOJI DIJETE
ODJELJAK I MIROVANJE RADNOG ODNOSA DO TREĆE GODINE DJETETOVA ŽIVOTA
ODJELJAK J PRAVA ZAPOSLENOG ILI SAMOZAPOSLENOG RODITELJA DJETETA S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU
ODJELJAK K NAKNADA PLAĆE ODNOSNO NOVČANA NAKNADA ZAPOSLENOG ILI SAMOZAPOSLENOG RODITELJA
ODJELJAK L OSTVARIVANJE PRAVA U VEĆEM OPSEGU
POGLAVLJE II. PRAVA RODITELJA KOJI OSTVARUJE DRUGI DOHODAK, RODITELJA POLJOPRIVREDNIKA I NEZAPOSLENOG RODITELJA
ODJELJAK A RODILJNA I RODITELJSKA POŠTEDA OD RADA
ODJELJAK B OSTVARIVANJE PRAVA NA NOVČANU NAKNADU ZA VRIJEME KORIŠTENJA PRAVA NA RODILJNU I RODITELJSKU POŠTEDU OD RADA
POGLAVLJE III. PRAVO RODITELJA IZVAN SUSTAVA RADA
ODJELJAK A RODILJNA I RODITELJSKA BRIGA O NOVOROĐENOM DJETETU
ODJELJAK B OSTVARIVANJE PRAVA NA NOVČANU NAKNADU ZA VRIJEME KORIŠTENJA PRAVA NA RODILJNU I RODITELJSKU BRIGU O NOVOROĐENOM DJETETU
POGLAVLJE IV. PRAVA POSVOJITELJA DJETETA
ODJELJAK A PRAVA ZAPOSLENOG ILI SAMOZAPOSLENOG POSVOJITELJA
ODJELJAK B PRAVA DRUGIH POSVOJITELJA
POGLAVLJE V. PRAVA UDOMITELJA DJETETA
POGLAVLJE VI. JEDNOKRATNA NOVČANA POTPORA ZA NOVOROĐENO DIJETE
POGLAVLJE VII. POSTUPAK OSTVARIVANJA PRAVA
ODJELJAK A NAJAVA I OSTVARIVANJE PRAVA ZAPOSLENOG RODITELJA
ODJELJAK B NAJAVA I KORIŠTENJE PRAVA DRUGIH KORISNIKA IZ ZAKONA
ODJELJAK C OSTVARIVANJE PRAVA NA JEDNOKRATNU NOVČANU POTPORU ZA NOVOROĐENO DIJETE
ODJELJAK D PRIJAVA OKOLNOSTI KOJE UTJEČU NA OSTVARIVANJE PRAVA I NAKNADA ŠTETE
POGLAVLJE VIII. POVJERENSTVO ZA PRAĆENJE PROVEDBE ZAKONA I INFORMIRANJE
POGLAVLJE IX. FINANCIRANJE
POGLAVLJE X. NADZOR I PODNOŠENJE IZVJEŠĆA
DIO ČETVRTI NAKNADA ŠTETE
DIO PETI PREKRŠAJNE ODREDBE
DIO ŠESTI NOVČANE I DRUGE POTPORE JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE, PRAVNIH I FIZIČKIH OSOBA
DIO SEDMI PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE
Prijelazne i završne odredbe iz NN 34/25 od 27.02.2025.

DIO PRVI OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom radi zaštite materinstva, njege novorođenog djeteta i njegova podizanja, ravnopravne podjele prava i obveza skrbi o djetetu između oba roditelja te usklađenosti obiteljskog i poslovnog života propisuje pravo roditelja i njemu izjednačene osobe na vremenske i novčane potpore, uvjeti i način njihova ostvarivanja i financiranja te tijela nadležna za provedbu ovoga Zakona.

Članak 2.

(1) Ovim Zakonom u hrvatsko zakonodavstvo preuzimaju se sljedeći akti Europske unije:

1. Direktiva Vijeća 92/85/EEZ od 19. listopada 1992. o uvođenju mjera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja na radu trudnih radnica te radnica koje su nedavno rodile ili doje (deseta pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive 89/391/EEZ) (SL L 348, 28. 11. 1992.)

2. Direktiva 2010/41/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2010. o primjeni načela jednakog postupanja prema muškarcima i ženama koji su samozaposleni i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 86/613/EEZ (SL L 180, 15. 7. 2010.)

3. Direktiva (EU) 2019/1158 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o ravnoteži između poslovnog i privatnog života roditelja i pružatelja skrbi i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2010/18/EU (SL L 188, 12. 7. 2019.).

(2) Tijelo državne uprave nadležno za demografiju dostavlja Europskoj komisiji sve informacije koje se odnose na provedbu ovoga Zakona, a koje uključuju dostupne zbirne podatke o korištenju različitih vrsta dopusta od strane muškaraca i žena u skladu s ovim Zakonom.

Članak 3.

(1) Vremenske potpore prema ovom Zakonu su dopusti, poštede od rada i propisano vrijeme za njegu i brigu o djetetu.

(2) Novčane potpore prema ovom Zakonu su naknada plaće, novčana naknada, novčana pomoć i jednokratna novčana potpora za novorođeno dijete.

(3) Potpore iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ostvaruju majka i otac djeteta i druge osobe koje na temelju odluke nadležnog tijela ostvaruju roditeljsku skrb, posvojitelj djeteta, skrbnik, udomitelj ili druga fizička osoba kojoj je maloljetno dijete odlukom nadležnog tijela povjereno na svakodnevnu skrb, pod uvjetima i na način utvrđen ovim Zakonom.

(4) Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se pod jednakim uvjetima na roditelje u bračnoj i izvanbračnoj zajednici kao i na roditelje ili njima izjednačene osobe koje se brinu o djetetu, a koje se ne nalaze u bračnoj ili izvanbračnoj zajednici.

Članak 4.

(1) Tijelo državne uprave nadležno za demografiju nadzire provedbu ovoga Zakona.

(2) Za odlučivanje o pravima propisanim ovim Zakonom nadležan je Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (u daljnjem tekstu: Zavod) ako za pojedina prava prema ovom Zakonu nije drukčije propisano.

Članak 5. (NN 152/22, 34/25)

(1) Novčane potpore ostvarene prema ovom Zakonu ne mogu biti predmet ovrhe ili osiguranja, osim prema sudskoj odluci ili rješenju nadležnog centra za socijalnu skrb radi koristi djeteta za koje su ostvarene.

(2) Novčane potpore ostvarene prema ovom Zakonu ne mogu iznositi manje od 114 % proračunske osnovice utvrđene zakonom o izvršavanju državnog proračuna (u daljnjem tekstu: proračunska osnovica).

Članak 6.

(1) Prava koja pripadaju korisnicima iz članka 3. stavka 3. ovoga Zakona ne mogu se nasljeđivati.

(2) Iznimno od odredbe iz stavka 1. ovoga članka, dospjela novčana potraživanja koja nisu isplaćena do smrti korisnika mogu se nasljeđivati.

Članak 7.

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:

1. »zapošljavanje« je rad fizičke osobe koji ona obavlja za plaću po osnovi ugovora o radu ili drugog akta poslodavca kojim se uređuje radni odnos ili rad fizičke osobe koja je izabrana ili imenovana na stalnu dužnost u određenom tijelu državne vlasti odnosno jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave ako za taj rad prima plaću ili rad fizičke osobe koja je član uprave trgovačkog društva i izvršni direktor trgovačkog društva, osoba koja je likvidator ili upravitelj zadruge ako po toj osnovi ostvaruje primitak (plaću) ili rad fizičke osobe koja je prema općem propisu o radu sklopila ugovor o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa ili koja se stručno osposobljava za rad uz mogućnost korištenja mjera aktivne politike zapošljavanja sukladno posebnim propisima

2. »samozapošljavanje« je rad fizičke osobe kojim ona samostalno obavlja gospodarsku djelatnost odnosno profesionalnu djelatnost kao svoje jedino ili glavno zanimanje s namjerom ostvarivanja, po osnovi te djelatnosti, primitka podložnog plaćanju poreza na dohodak ili prihoda podložnog plaćanju poreza na dobit, u skladu s poreznim propisima

3. »drugi dohodak« je primitak fizičke osobe koji se utvrđuje u skladu s posebnim propisima o porezima i doprinosima

4. »prethodno osiguranje« je staž osiguranja koji je fizička osoba ostvarila na temelju svog nesamostalnog ili samostalnog rada te na temelju naknade plaće nakon prestanka toga rada ostvarene prema propisima obveznoga zdravstvenog osiguranja ili ugovora o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa

5. »ukupni broj rođene djece« obuhvaća mrtvorođenu i umrlu djecu, posvojenu djecu, maloljetnu djecu kojima je korisnik određen za skrbnika, maloljetnu djecu kojoj korisnik kao udomitelj pruža uslugu smještaja, kao i djecu koja su odlukom nadležnog tijela povjerena korisniku na svakodnevnu skrb

6. »mjesec« je jedinična vremenska vrijednost od 30 kalendarskih dana koja služi za izračun trajanja prava propisanih ovim Zakonom

7. »kućanstvo« je zajednica života, privređivanja i trošenja ostvarenih prihoda svih članova obitelji korisnika prava iz ovoga Zakona

8. »puno radno vrijeme« je rad od 40 sati tjedno, ako posebnim propisom, kolektivnim ugovorom, sporazumom sklopljenim između radničkog vijeća i poslodavca ili ugovorom o radu nije drukčije određeno

9. »rad s polovicom punog radnog vremena« je rad s polovicom radnog vremena iz točke 8. ovoga članka

10. »trudna radnica« je zaposlena radnica koja o svom stanju trudnoće pisanim putem obavijesti svoga poslodavca, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano

11. »radnica koja je rodila« je zaposlena radnica majka djeteta u dobi do navršene njegove prve godine života, koja o tom svom stanju pisanim putem obavijesti poslodavca najkasnije 30 dana prije povratka na rad

12. »radnica koja doji dijete« je zaposlena radnica majka djeteta koje doji u dobi do navršene njegove prve godine života, koja o tom svom stanju pisanim putem obavijesti poslodavca najkasnije 30 dana prije povratka na rad

13. »roditeljski dopust« u smislu ovoga Zakona je dopust zaposlenog ili samozaposlenog roditelja ili njemu izjednačene osobe koja se brine o djetetu, na temelju rođenja ili posvojenja djeteta, radi pružanja njege i podizanja tog djeteta

14. »očinski dopust« u smislu ovoga Zakona je dopust zaposlenog ili samozaposlenog oca ili njemu izjednačene osobe koja se brine o djetetu, povodom rođenja djeteta, radi pružanja njege i podizanja tog djeteta

15. »radni dan« iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona određuje se prema radnikovom tjednom rasporedu ugovorenog radnog vremena tako da se u korištenju prava na očinski dopust radniku koji radi u punom radnom vremenu uzima kao da radnik svaki dan radi po osam sati.

(2) Izrazi koji se koriste u ovome Zakonu a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

DIO DRUGI KORISNIK RODILJNIH I RODITELJSKIH POTPORA

Članak 8. (NN 152/22, 34/25)

(1) Korisnik rodiljnih i roditeljskih potpora prema ovom Zakonu je djetetov roditelj, ili njemu izjednačena osoba, koji:

1. na temelju zapošljavanja prema propisima o radu ima priznat status osiguranika u obveznom zdravstvenom i mirovinskom osiguranju (u daljnjem tekstu: zaposleni roditelj), što obuhvaća:

a) osobe u radnom odnosu, službenike i namještenike i s njima prema posebnom propisu izjednačene osobe zaposlene na državnom području Republike Hrvatske

b) osobe s prebivalištem, odobrenim stalnim boravkom ili dugotrajnim boravištem u Republici Hrvatskoj zaposlene u inozemstvu kod stranog poslodavca koje nemaju zdravstveno osiguranje stranog nositelja zdravstvenog osiguranja, odnosno koje nisu obvezno osigurane prema inozemnim propisima na način kako je to određeno međunarodnim ugovorom o socijalnom osiguranju i propisima Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti

2. na temelju samozapošljavanja ima priznat status osiguranika u obveznom zdravstvenom i mirovinskom osiguranju (u daljnjem tekstu: samozaposleni roditelj), što obuhvaća:

a) osobe koje na području Republike Hrvatske obavljaju gospodarsku djelatnost obrta i s obrtom izjednačene djelatnosti

b) osobe koje samostalno u obliku slobodnog zanimanja obavljaju profesionalnu djelatnost te osobe koje u Republici Hrvatskoj obavljaju djelatnost poljoprivrede i šumarstva kao jedino ili glavno zanimanje, ako su obveznici poreza na dohodak ili poreza na dobit, a nisu osigurane po osnovi rada ili kao korisnici prava na mirovinu

c) osobe koje obavljaju poljoprivrednu djelatnost kao jedino ili glavno zanimanje, a upisane su u upisnik obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva u svojstvu nositelja ili člana obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva, a nisu osigurane po osnovi rada ili kao korisnici prava na mirovinu ili se nalaze na redovitom školovanju

d) svećenike i druge službenike vjerske zajednice, koja je upisana u evidenciju vjerskih zajednica koju vodi nadležno državno tijelo, ako nisu osigurani po osnovi rada

3. ostvaruje drugi dohodak na koji su plaćeni doprinosi prema propisima o doprinosima za obvezna osiguranja te koji je s te osnove stekao status osiguranika u obveznom zdravstvenom osiguranju (u daljnjem tekstu: roditelj koji ostvaruje drugi dohodak)

4. je poljoprivrednik koji u Republici Hrvatskoj obavlja djelatnost poljoprivrede i šumarstva kao jedino ili glavno zanimanje ako je vlasnik, posjednik ili zakupac odnosno ako poljoprivrednu djelatnost obavlja u obliku samoopskrbnog poljoprivrednog gospodarstva te ako je s te osnove stekao status osiguranika u obveznom zdravstvenom i mirovinskom osiguranju, a nije obveznik poreza na dohodak ili poreza na dobit i nije zdravstveno osiguran po osnovi rada ili kao korisnik prava na mirovinu (u daljnjem tekstu: poljoprivrednik)

5. u skladu s propisima o tržištu rada ima priznat status nezaposlene osobe (u daljnjem tekstu: nezaposleni roditelj)

6. je korisnik mirovine, korisnik prava na profesionalnu rehabilitaciju ili korisnik prava na invalidsku mirovinu zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti odnosno zbog profesionalne nesposobnosti za rad prema propisima o mirovinskom osiguranju Republike Hrvatske ili osoba koja se prema propisima o socijalnoj skrbi ne smatra sposobnom za rad ili se prema drugim propisima smatra uzdržavanom osobom ili je redoviti učenik odnosno redoviti student ili korisnik koji nema uvjete za ostvarenje statusa korisnika iz točaka 1. do 5. ovoga stavka, a ima priznat status osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju (u daljnjem tekstu: roditelj izvan sustava rada).

(2) Zaposlenim roditeljem u smislu stavka 1. točke 1. ovoga članka smatra se i roditelj, odnosno s njim izjednačena osoba, koji je:

– izabran ili imenovan na dužnosti u tijelima državne vlasti ili u tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ako za taj rad prima plaću i ako po toj osnovi ima priznat status osiguranika u obveznom zdravstvenom i mirovinskom osiguranju

– član uprave odnosno izvršni direktor trgovačkog društva, likvidator ili upravitelj zadruge, ako po toj osnovi ima priznat status osiguranika u obveznom zdravstvenom i mirovinskom osiguranju

– osoba na stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa odnosno koja se stručno osposobljava za rad uz mogućnost korištenja mjera aktivne politike zapošljavanja sukladno posebnom propisu, i koja po toj osnovi ima priznat status osiguranika u obveznom zdravstvenom i mirovinskom osiguranju

– roditelj njegovatelj odnosno njegovatelj sukladno zakonu kojim se uređuje socijalna skrb, koji po toj osnovi ima priznat status osiguranika u obveznom zdravstvenom i mirovinskom osiguranju

– osoba koja pruža njegu i pomoć hrvatskom ratnom vojnom invalidu iz Domovinskog rata te po toj osnovi ima priznat status osiguranika u obveznom zdravstvenom i mirovinskom osiguranju.

(3) Korisnik rodiljnih i roditeljskih potpora iz ovoga Zakona je i posvojitelj koji ima utvrđen status osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju, prema svom radnopravnom statusu, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

(4) Korisnik je, prema odredbama ovoga Zakona i pod uvjetima iz ovoga Zakona, i skrbnik maloljetnog djeteta kojem je rješenjem nadležnog tijela to dijete povjereno na svakodnevnu skrb ili druga fizička osoba kojoj je maloljetno dijete odlukom nadležnog tijela povjereno na svakodnevnu skrb, ili koja na temelju odluke nadležnog tijela ostvaruje roditeljsku skrb, prema svom radnopravnom statusu, pod uvjetom da ima status osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju i ako s tim djetetom živi u zajedničkom kućanstvu.

(5) Korisnik je, prema odredbama ovoga Zakona i pod uvjetima iz ovoga Zakona, i zaposleni ili samozaposleni udomitelj koji obavlja udomiteljstvo sukladno propisima kojima se uređuje udomiteljstvo, pod uvjetom da ima status osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju i ako tom djetetu pruža uslugu smještaja.

(6) Korisnik rodiljnih i roditeljskih potpora prema odredbama ovoga Zakona je i stranac s odobrenim stalnim boravkom odnosno dugotrajnim boravištem u Republici Hrvatskoj koji ima priznat status osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju.

DIO TREĆI PRAVA KORISNIKA NA RODILJNE I RODITELJSKE POTPORE

Članak 9. (NN 152/22, 34/25)

(1) Korisnik iz članka 8. stavka 1. točaka 1. i 2. i stavka 2. ovoga Zakona ima pravo na:

1. rodiljni dopust

2. očinski dopust

3. roditeljski dopust

4. rad s polovicom punog radnog vremena

5. rad s polovicom punog radnog vremena zbog pojačane njege djeteta

6. stanku za dojenje djeteta

7. dopust trudne radnice ili dopust radnice koja je rodila ili dopust radnice koja doji dijete

8. slobodan radni dan za prenatalni pregled

9. dopust ili rad s polovicom punog radnog vremena radi skrbi i njege djeteta s teškoćama u razvoju

10. mirovanje radnog odnosa odnosno djelatnosti na temelju koje je stekao status osiguranika do treće godine života djeteta.

(2) Korisnik iz članka 8. stavka 1. točaka 3., 4. i 5. ovoga Zakona ima pravo na:

1. rodiljnu poštedu od rada

2. roditeljsku poštedu od rada.

(3) Korisnicima iz članka 8. stavka 1. točaka 1. do 5. i stavka 2. ovoga Zakona za vrijeme korištenja propisanih prava, ovisno o njihovu radnopravnom statusu, pripada pravo na naknadu plaće ili novčanu naknadu prema odredbama ovoga Zakona.

(4) Korisnik iz članka 8. stavka 1. točke 6. ovoga Zakona po rođenju djeteta ima pravo na novčanu pomoć radi rodiljne ili roditeljske brige o novorođenom djetetu prema odredbama ovoga Zakona.

(5) Korisnik iz članka 8. stavka 3. ovoga Zakona osnovom pravomoćnog rješenja o posvojenju ima pravo, prema svom radnopravnom statusu, na posvojiteljski dopust, dopust drugog posvojitelja ili posvojiteljsku poštedu od rada ili posvojiteljsku brigu o djetetu te, za vrijeme korištenja jednog od tih prava, pravo na naknadu plaće ili novčanu naknadu ili novčanu pomoć prema odredbama ovoga Zakona.

(6) Korisnik iz članka 8. stavka 4. ovoga Zakona, na temelju pravomoćnog rješenja o skrbništvu odnosno pravomoćne odluke nadležnog tijela kojom mu je dijete povjereno na svakodnevnu skrb ili kojom ostvaruje roditeljsku skrb, ostvaruje prava prema ovom Zakonu, sukladno svome radnopravnom statusu i pod uvjetom da ta prava roditelj djeteta nije iskoristio.

(7) Korisnik iz članka 8. stavka 5. ovoga Zakona, na temelju izvršnog rješenja nadležnog tijela o smještaju djeteta u udomiteljsku obitelj, ostvaruje pravo na vremenske potpore tijekom korištenja udomiteljskog dopusta, prava na roditeljski dopust, prava na roditeljski dopust kao prava na rad s polovicom punog radnog vremena, prava na rad s polovicom punog radnog vremena radi pojačane njege djeteta te prava na dopust ili prava na rad s polovicom punog radnog vremena za njegu djeteta s teškoćama u razvoju.

(8) Korisnik iz članka 8. stavka 5. ovoga Zakona ne ostvaruje pravo na novčane potpore prema ovom Zakonu.

(9) Korisnici iz članka 8. ovoga Zakona, osim novčanih potpora iz stavaka 3., 4. i 5. ovoga članka, pod uvjetima iz ovoga Zakona, imaju pravo i na jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete.

Članak 10.

(1) Prava iz članka 9. ovoga Zakona korisnici ostvaruju na način, u opsegu, pod uvjetima i u rokovima propisanim ovim Zakonom, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

(2) Korisnik koji sukladno svom radnopravnom statusu u trenutku rođenja djeteta nije započeo i iskoristio prava prema ovom Zakonu u rokovima propisanima za njihovo korištenje ne može potraživati vremenske i novčane potpore za neiskorišteno pravo.

Članak 11.

Prava iz članka 9. ovoga Zakona ne mogu istodobno koristiti oba roditelja za isto dijete odnosno jedan roditelj ne može istodobno koristiti više prava iz članka 9. stavaka 1. do 8. ovoga Zakona za jedno ili više djece, osim ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

Članak 12.

(1) Za vrijeme korištenja prava iz sustava rodiljnih i roditeljskih potpora korisnik može obavljati poslove osnovom kojih nema utvrđen status osiguranika u obveznom zdravstvenom osiguranju, pod uvjetom da se ne radi o poslovima za koje se, s obzirom na narav i vrstu rada te ovlasti poslodavca, zasniva radni odnos.

(2) Za vrijeme korištenja prava na rodiljni dopust, rodiljnu poštedu od rada te rodiljnu brige o novorođenom djetetu obavljanje poslova u smislu stavka 1. ovoga članka nije dopušteno.

(3) Korisnik iz stavka 1. ovoga članka za kojeg se utvrdi da za vrijeme korištenja rodiljnih i roditeljskih potpora obavlja poslove za koje ima utvrđen status osiguranika u obveznom zdravstvenom osiguranju odnosno poslove za koje se, s obzirom na narav i vrstu rada te ovlasti poslodavca, zasniva radni odnos te bilo koje druge poslove koji ugrožavaju svrhu zbog koje mu je pravo iz sustava rodiljnih i roditeljskih potpora priznato, gubi pravo na novčane potpore utvrđene ovim Zakonom za razdoblje obavljanja tih poslova.

(4) Korisnik iz stavka 2. ovoga članka za kojeg se utvrdi da za vrijeme korištenja prava radi, odnosno obavlja poslove osnovom kojih je obvezno zdravstveno osiguran, obavlja ugovorene poslove na temelju obveznopravnog ugovora te bilo koje druge poslove, gubi pravo na novčane potpore utvrđene ovim Zakonom za razdoblje obavljanja tih poslova.

Članak 13.

Zasnivanje radnog odnosa odnosno započinjanje s obavljanjem djelatnosti te zasnivanje radnog odnosa s drugim poslodavcem tijekom korištenja prava prema ovom Zakonu koji za svrhu nemaju obavljanje poslova u skladu s ugovorom o radu odnosno obavljanje djelatnosti već isključivo ostvarivanje prava na rodiljne i roditeljske potpore nije dopušteno.

Članak 14.

Ako postoji neslaganje roditelja koji ostvaruju zajedničku roditeljsku skrb u vezi s korištenjem prava iz ovoga Zakona, primjenjuje se zakon kojim se uređuju obiteljski odnosi, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

POGLAVLJE I. PRAVA ZAPOSLENIH RODITELJA I SAMOZAPOSLENIH RODITELJA NA RODILJNE I RODITELJSKE POTPORE

ODJELJAK A RODILJNI DOPUST

Članak 15.

(1) Zaposlena ili samozaposlena trudnica odnosno zaposlena ili samozaposlena majka za vrijeme trudnoće, poroda i njege novorođenog djeteta ima pravo na rodiljni dopust u trajanju od 28 dana prije dana očekivanog poroda do navršenih šest mjeseci života djeteta, koji se sastoji od obveznoga i dodatnoga rodiljnog dopusta.

(2) Zaposlena ili samozaposlena trudnica odnosno zaposlena ili samozaposlena majka obvezni rodiljni dopust koristi u neprekidnom trajanju od 98 dana, od kojih 28 dana prije dana očekivanog poroda te 70 dana nakon rođenja djeteta.

(3) Dan očekivanoga poroda utvrđuje izabrani doktor zdravstvene zaštite žena iz obveznoga zdravstvenog osiguranja.

(4) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, zaposlena ili samozaposlena trudnica, ovisno o stanju trudnoće i zdravstvenom stanju, može početi koristiti rodiljni dopust i 45 dana prije dana očekivanog poroda, što utvrđuje izabrani doktor zdravstvene zaštite žena iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Nakon proteka obveznoga rodiljnog dopusta iz stavka 2. ovoga članka zaposlena ili samozaposlena majka ima pravo na dodatni rodiljni dopust do navršenih šest mjeseci života djeteta, koji može svojom pisanom izjavom prenijeti na oca djeteta, uz njegovu prethodnu pisanu suglasnost, u cijelosti ili u vremenski ograničenom trajanju.

(6) Ako je dijete prerano rođeno, dodatni rodiljni dopust iz stavka 5. ovoga članka produžuje se za onoliko dana za koliko je dijete prerano rođeno.

(7) Pod prerano rođenim djetetom u smislu stavka 6. ovoga članka smatra se dijete rođeno prije navršenog 37. tjedna, odnosno 259. dana trudnoće, što utvrđuje nadležno tijelo vještačenja Zavoda na osnovi medicinske dokumentacije.

ODJELJAK B OČINSKI DOPUST

Članak 16. (NN 152/22, 34/25)

(1) Zaposleni ili samozaposleni otac ima pravo, nakon rođenja djeteta, na očinski dopust u neprekidnom trajanju, ovisno o broju rođene djece:

– od dvadeset radnih dana za jedno dijete

– od 30 radnih dana u slučaju rođenja blizanaca, trojki ili istodobnog rođenja više djece.

(2) Zaposleni ili samozaposleni otac pravo iz stavka 1. ovoga članka može koristiti do navršenih šest mjeseci života djeteta pod uvjetom da u isto vrijeme ne koristi jedno od prava propisanih ovim Zakonom.

(3) Zaposleni ili samozaposleni otac može koristiti pravo iz stavka 1. ovoga članka neovisno o radnopravnom statusu majke.

(4) Pravo na očinski dopust je neprenosivo.

ODJELJAK C RODITELJSKI DOPUST

Članak 17.

(1) Zaposleni ili samozaposleni roditelj, od dana navršetka šest mjeseci života djeteta, odnosno protekom vremena iz članka 19. stavaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona, ima pravo na roditeljski dopust.

(2) Zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj može koristiti roditeljski dopust do osme godine života djeteta na način i u trajanju propisanom člankom 18. ovoga Zakona.

(3) Pravo na roditeljski dopust osobno je pravo svake zaposlene i samozaposlene majke te zaposlenog i samozaposlenog oca pod uvjetom da je majka djeteta zaposlena ili samozaposlena osoba u trenutku rođenja djeteta.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, zaposleni ili samozaposleni otac ima pravo na roditeljski dopust ako majka djeteta nije zaposlena ili nije samozaposlena osoba u trenutku rođenja djeteta pod uvjetom da nije koristila pravo odnosno nije ispunjavala uvjete za korištenje prava na vremenske i novčane potpore utvrđene člancima 39. i 42. ovoga Zakona.

(5) Pravo na roditeljski dopust zaposleni ili samozaposleni roditelji stječu s danom navršenog šestog mjeseca života djeteta i koriste ga, u jednakom dijelu, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

Članak 18.

(1) Zaposleni ili samozaposleni roditelj ima pravo na roditeljski dopust u trajanju od osam ili 30 mjeseci, ovisno o broju rođene djece i načinu njegova korištenja.

(2) Zaposleni ili samozaposleni roditelj ima pravo na roditeljski dopust u trajanju od:

– osam mjeseci, za prvo i drugo rođeno dijete

– 30 mjeseci, za rođene blizance, treće i svako sljedeće dijete.

(3) Ako dijete za koje zaposlenim ili samozaposlenim roditeljima pripada pravo na roditeljski dopust roditeljima nije isto po redu rođenja, svaki zaposleni ili samozaposleni roditelj koristi roditeljski dopust u polovici njegova propisanog trajanja prema redu rođenja djeteta u skladu sa stavkom 2. ovoga članka.

(4) Pravo na roditeljski dopust iz stavka 2. ovoga članka u pravilu koriste oba roditelja svaki u trajanju od četiri ili 15 mjeseci, s tim da svaki roditelj zadržava dva mjeseca roditeljskog dopusta koja ne može prenijeti na drugog roditelja, a mogu ga koristiti pojedinačno, istodobno ili naizmjenično, sukladno osobnom dogovoru.

(5) U slučaju prijenosa prenosivog dijela roditeljskog dopusta između roditelja, zahtjevu za priznavanje prava na roditeljski dopust jednog roditelja obvezno se prilaže zajednička izjava o dogovorenom prijenosu dijela roditeljskog dopusta, koju su vlastoručno potpisala oba roditelja.

(6) Ako roditeljski dopust iz stavka 2. ovoga članka, sukladno dogovoru odnosno u slučaju da drugi roditelj nije stekao to pravo u skladu s člankom 17. stavkom 3. ovoga Zakona, koristi samo jedan roditelj, on se koristi u trajanju od šest mjeseci za prvo i drugo rođeno dijete odnosno 28 mjeseci za rođene blizance, treće i svako sljedeće dijete.

(7) Zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj može koristiti roditeljski dopust iz stavka 2. ovoga članka u cijelosti ili u njegovim dijelovima.

(8) Ako zaposleni ili samozaposleni roditelj roditeljski dopust iz stavka 2. ovoga članka koristi u dijelovima, može ga koristiti najviše dva puta godišnje, svaki put u trajanju od najmanje 30 dana.

ODJELJAK D RAD S POLOVICOM PUNOG RADNOG VREMENA

Članak 19.

(1) Dodatni rodiljni dopust iz članka 15. stavka 5. ovoga Zakona zaposlena ili samozaposlena majka može koristiti i kao pravo na rad s polovicom punog radnog vremena.

(2) Zaposlena ili samozaposlena majka ima pravo nakon navršenih šest mjeseci života djeteta koristiti rad s polovicom radnog vremena iz stavka 1. ovoga članka u onolikom trajanju koliko je to pravo koristila do navršenih šest mjeseci života djeteta, a najduže do navršenih devet mjeseci života djeteta.

(3) Odredbe stavaka 1. i 2. ovoga članka primijenit će se i u slučaju prijenosa prava korištenja dodatnog rodiljnog dopusta s majke na oca djeteta sukladno članku 15. stavku 5. ovoga Zakona.

(4) Zaposleni ili samozaposleni roditelj može pravo na roditeljski dopust iz članka 18. stavka 2. ovoga Zakona koristiti i kao pravo na rad s polovicom punog radnog vremena u dvostrukom trajanju neiskorištenog roditeljskog dopusta.

ODJELJAK E PRAVO NA RAD S POLOVICOM PUNOG RADNOG VREMENA RADI POJAČANE NJEGE DJETETA

Članak 20.

(1) Nakon što je u cijelosti iskorišten roditeljski dopust iz članka 18. stavka 2. ovoga Zakona ili pravo na rad s polovicom punog radnog vremena iz članka 19. stavka 4. ovoga Zakona, jedan od zaposlenih ili samozaposlenih roditelja, na prijedlog izabranog doktora zdravstvene zaštite predškolske djece ili obiteljske (opće) medicine djeteta, a prema nalazu i ocjeni nadležnog tijela vještačenja Zavoda, ima pravo na rad s polovicom punog radnog vremena ako je djetetu zbog njegova zdravlja i razvoja potrebna pojačana briga i njega, a ne radi se o djetetu s teškoćama u razvoju iz članka 28. ovoga Zakona.

(2) Pravo iz stavka 1. ovoga članka može se koristiti najduže do treće godine života djeteta, a potrebu pojačane brige i njege djeteta te dužinu trajanja utvrđuje nadležno tijelo Zavoda iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Pravo iz stavka 1. ovoga članka može ostvariti samo jedan od roditelja pod uvjetom da oba roditelja imaju status zaposlenog i samozaposlenog roditelja s punim radnim vremenom odnosno zaposleni i samozaposleni roditelj koji se sam brine o djetetu i njeguje ga odnosno pod uvjetom da drugi roditelj koji nema status zaposlene i samozaposlene osobe nije u mogućnosti zbog svog psihofizičkog stanja pružiti pojačanu brigu i njegu djetetu što utvrđuje nadležno tijelo vještačenja Zavoda.

(4) Pravo iz članka 1. ovoga Zakona ne može ostvariti roditelj odnosno prestaje mu to pravo za vrijeme dok je dijete stalno ili tjedno smješteno u zdravstvenoj ustanovi ili ustanovi socijalne skrbi odnosno ako je dijete smješteno u predškolskoj ustanovi u kojoj ima smještaj svakodnevno duže od osam sati.

(5) Pravo iz stavka 1. ovoga članka stječe se na dan izvršnosti rješenja o priznatom pravu koje donosi Zavod.

(6) Ministar nadležan za zdravstvo, uz prethodnu suglasnost čelnika tijela državne uprave nadležnog za demografiju, pravilnikom propisuje bolesti odnosno stanja djeteta za stjecanje prava roditelja na rad s polovicom punog radnog vremena radi pojačane brige i njege djeteta.

4. Pravilnik o bolestima odnosno stanjima djeteta za stjecanje prava roditelja na rad s polovicom punog radnog vremena radi pojačane brige i njege djeteta

ODJELJAK F DOPUST U SLUČAJU SMRTI DJETETA

Članak 21. (NN 152/22, 34/25)

(1) Ako zaposlena ili samozaposlena majka rodi mrtvo dijete prije nego što je započela koristiti rodiljni dopust odnosno ako dijete umre prije nego što je protekao rodiljni ili roditeljski dopust, ima pravo na rodiljni dopust odnosno ima pravo nastaviti koristiti pravo na rodiljni odnosno roditeljski dopust još tri mjeseca računajući od idućeg dana od dana rođenja mrtvog djeteta odnosno od dana smrti djeteta, a najduže do isteka osme godine od dana rođenja djeteta.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka primjenjuje se i na zaposlenog i samozaposlenog oca djeteta koji u trenutku smrti djeteta koristi rodiljni ili roditeljski dopust.

(3) Zaposleni ili samozaposleni otac koji u slučaju rođenja mrtvog djeteta nije započeo koristiti očinski dopust ili ako dijete umre prije nego što je istekao očinski dopust ili prije nego što je započeo koristiti očinski dopust ima pravo na očinski dopust odnosno ima pravo nastaviti koristiti pravo na očinski dopust u preostalom trajanju najkasnije do isteka šest mjeseci od rođenja djeteta, s tim da pravo koristi računajući od idućeg dana od dana rođenja mrtvog djeteta odnosno od dana smrti djeteta.

ODJELJAK G PRIJENOS PRAVA NA JEDNOG RODITELJA

Članak 22.

(1) Ako jedan od zaposlenih ili samozaposlenih roditelja umre ili ako je zbog bilo kojeg drugog opravdanog razloga spriječen započeti ili koristiti pripadajuće pravo utvrđeno ovim Zakonom, pravo se prenosi na drugog roditelja.

(2) Pod opravdanim razlozima iz stavka 1. ovoga članka podrazumijeva se:

– kad je jedan roditelj lišen prava na roditeljsku skrb, kad je lišen poslovne sposobnosti u dijelu u kojem nije u stanju ostvarivati roditeljsku skrb, kad mu ostvarivanje roditeljske skrbi miruje zbog stvarnih zapreka, kad je proglašen nestalim, kad je nepoznat, nepoznatog prebivališta ili boravišta

– kad mu je oduzeto pravo na stanovanje s djetetom, kad mu je zabranjeno ili ograničeno ostvarivanje osobnih odnosa s djetetom ili mu je odlukom suda izrečena druga mjera za zaštitu prava i dobrobiti djeteta prema zakonu kojim se uređuju obiteljskopravni odnosi, kad mu je zabranjeno približavanje djetetu ili izrečena mjera udaljenja iz stana, kuće ili nekog drugog stambenog prostora u kojem dijete živi

– kad je jedan od roditelja teško bolestan ili je ovisan o pomoći druge osobe zbog čega je na duže vrijeme spriječen ili u znatnoj mjeri ograničen u obavljanju skrbi o djetetu prema nalazu i mišljenju Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom sukladno posebnom zakonu

– kad je jedan od roditelja kao djelatna vojna osoba u vojnoj misiji izvan Republike Hrvatske ili na izdržavanju kazne zatvora, a sve pod uvjetom da je taj roditelj suglasan s prijenosom prava iz sustava rodiljnih i roditeljskih potpora na drugog roditelja.

(3) Korištenje prava od strane jednog roditelja u smislu stavaka 1. i 2. ovoga članka primijenit će se i na sve ostale korisnike prava iz ovoga Zakona, bez obzira na njihov međusobni radnopravni status, pod uvjetom da roditelj odnosno korisnik na kojeg se prenosi pravo korištenja tog prava ispunjava uvjete prema ovom Zakonu.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka, roditelj odnosno korisnik na kojeg je preneseno pravo korištenja pripadajućeg prava drugog roditelja odnosno korisnika ostvaruje sva prava propisana ovim Zakonom, ovisno o svom radnopravnom statusu.

ODJELJAK H STANKA ZA DOJENJE I DOPUST TRUDNE RADNICE ILI DOPUST RADNICE KOJA JE RODILA ILI DOPUST RADNICE KOJA DOJI DIJETE

Članak 23.

Stanka za dojenje

(1) Radnica ili samozaposlena majka koja doji dijete, tijekom rada u punom radnom vremenu, ima pravo na stanku za dojenje djeteta u trajanju od dva sata dnevno, neovisno o tome koristi li zaposleni ili samozaposleni otac u isto vrijeme i za isto dijete jedno od prava propisanih ovim Zakonom.

(2) Pravo iz stavka 1. ovoga članka može se koristiti jednokratno ili dva puta tijekom radnog vremena u trajanju od po sat vremena.

(3) Radnica ili samozaposlena majka koja doji dijete može pravo iz stavka 1. ovoga članka koristiti do navršene prve godine života djeteta.

(4) Vrijeme stanke iz stavka 1. ovoga članka ubraja se u radno vrijeme.

(5) Radnica ili samozaposlena majka koja doji dijete za vrijeme korištenja prava iz stavka 1. ovoga članka ima pravo na naknadu plaće u iznosu 100 % proračunske osnovice, preračunane na satnu osnovicu za mjesec za koji se naknada plaće obračunava.

(6) Pravo iz stavka 1. ovoga članka miruje za vrijeme dok radnica ili samozaposlena majka koristi godišnji odmor ili privremenu nesposobnost odnosno spriječenost za rad sukladno propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju.

(7) Radnica ili samozaposlena majka koja namjerava koristiti pravo iz stavka 1. ovoga članka obvezna je o svojoj namjeri obavijestiti poslodavca i podnijeti zahtjev nadležnoj ustrojbenoj jedinici Zavoda najmanje 15 dana prije dana početka korištenja toga prava.

(8) Na temelju pisanog zahtjeva iz stavka 7. ovoga članka, potvrde izabranog doktora zdravstvene zaštite predškolske djece ili obiteljske (opće) medicine djeteta iz obveznoga zdravstvenog osiguranja da radnica doji dijete i potvrde poslodavca da radnica radi u punom radnom vremenu, Zavod donosi rješenje o pravu na stanku.

(9) Tijekom korištenja prava na stanku radnica koja doji dijete obvezna je svaka dva mjeseca dostaviti Zavodu novu potvrdu izabranog doktora iz stavka 8. ovoga članka da doji dijete.

(10) Rješenje o pravu na stanku i prestanku prava na stanku prije isteka razdoblja utvrđenog za korištenje tog prava Zavod donosi u roku od osam dana od dana zaprimanja urednog zahtjeva odnosno prijave o promjeni i dostavlja ga radnici koja doji dijete i njezinu poslodavcu.

(11) Pod proračunskom satnom osnovicom iz stavka 5. ovoga članka smatra se propisani postotni iznos proračunske osnovice obračunan na satnu vrijednost s obzirom na puno radno vrijeme u mjesecu za koji se obračunava naknada plaće.

Članak 24.

Dopust trudne radnice ili dopust radnice koja je rodila ili dopust radnice koja doji dijete

(1) Trudna radnica ili radnica koja je rodila ili radnica koja doji dijete, koja radi na poslovima koji su štetni za njezino zdravlje i/ili zdravlje djeteta koje doji, ostvaruje pravo na zaštitu od štetnosti utjecaja poslova radnog mjesta na kojemu radi, sukladno propisima o radu i propisima o zaštiti na radu, od trenutka izvješćivanja poslodavca o svojem stanju trudnoće ili početku rada nakon korištenja rodiljnog ili roditeljskog dopusta i/ili o dojenju djeteta.

(2) Trudna radnica dužna je u roku od 30 dana od dana obavijesti poslodavcu o svojem stanju trudnoće dostaviti poslodavcu potvrdu izabranog doktora zdravstvene zaštite žena iz obveznoga zdravstvenog osiguranja o svojoj trudnoći.

(3) Zaposlena majka koja koristi pravo na rodiljni ili roditeljski dopust dužna je 30 dana prije početka rada dostaviti poslodavcu rodni list za dijete po čijem rođenju ima status radnice koja je rodila, a ako doji dijete, u istom roku, dostaviti poslodavcu pisanu potvrdu izabranog doktora zdravstvene zaštite predškolske djece ili obiteljske (opće) medicine djeteta iz obveznoga zdravstvenog osiguranja o dojenju djeteta.

(4) Ako trudna radnica ili radnica koja je rodila ili radnica koja doji dijete radi na poslovima koji su štetni za njezino zdravlje ili zdravlje djeteta koje doji, ima pravo na dopust trudne radnice, dopust radnice koja je rodila ili dopust radnice koja doji dijete, uz naknadu plaće u visini prosječne plaće isplaćene u posljednja tri mjeseca koja prethode mjesecu u kojem stječe pravo na ovaj dopust, na teret poslodavca, pod uvjetima iz ovoga Zakona.

(5) Trudna radnica ili radnica koja je rodila ili radnica koja doji dijete ima pravo dopust iz stavka 4. ovoga članka koristiti od prvoga sljedećeg dana nakon dana kad je prema općem propisu o radu i propisima o zaštiti na radu utvrđeno da poslodavac nije osigurao raspoređivanje trudne radnice ili radnice koja je rodila ili radnice koja doji dijete na druge odgovarajuće poslove do dana stjecanja prava na rodiljni dopust ili do navršene godine dana djetetova života ili do dana s kojim je nadležno tijelo ili inspekcija utvrdila da je poslodavac mjerama zaštite na radu ili prilagodbom uvjeta rada otklonio štetne uvjete rada za njezino zdravlje, dojenje ili zdravlje djeteta koje doji ili ako je osigurao njezino raspoređivanje na druge odgovarajuće poslove.

(6) Trudna radnica ili radnica koja je rodila ili radnica koja doji dijete nije obvezna raditi noću tijekom trudnoće, u razdoblju do godine dana života djeteta, odnosno u razdoblju dok doji dijete, pod uvjetom da predoči potvrdu nadležnog izabranog doktora zdravstvene zaštite žena iz obveznoga zdravstvenog osiguranja o svojoj trudnoći ili potvrdu izabranog doktora zdravstvene zaštite predškolske djece ili obiteljske (opće) medicine djeteta iz obveznoga zdravstvenog osiguranja o dojenju djeteta ili potvrdu izabranog doktora specijalista medicine rada iz obveznoga zdravstvenog osiguranja, kojom se potvrđuje da je to nužno za sigurnost i zdravlje trudne radnice ili radnice koja je rodila ili radnice koja doji dijete odnosno za sigurnost i zdravlje djeteta.

Članak 25.

(1) Ocjenu o poslovima koji mogu biti štetni za zdravlje trudne radnice, radnice koja je rodila ili radnice koja doji dijete odnosno za život djeteta utvrđuje ovlašteni izabrani specijalist medicine rada prema posebnom propisu.

(2) Zaposlena majka iz članka 24. stavka 5. ovoga Zakona ostvaruje pravo na dopust na temelju odluke poslodavca donesene na osnovi njezina pisanog zahtjeva i potvrde izabranog doktora zdravstvene zaštite žena iz obveznoga zdravstvenog osiguranja da je trudna odnosno da je rodila, izabranog doktora zdravstvene zaštite predškolske djece ili obiteljske (opće) medicine djeteta iz obveznoga zdravstvenog osiguranja da doji dijete te mišljenja doktora specijalista medicine rada o poslovima koji su štetni za zdravlje trudne radnice, radnice koja je rodila ili radnice koja doji dijete odnosno za dijete koje doji.

(3) Odluku iz stavka 2. ovoga članka poslodavac je obvezan donijeti u roku od osam dana od dana zaprimanja zahtjeva, a ako poslodavac u navedenom roku ne donese odluku, smatrat će se da je to pravo priznao od idućeg dana nakon što je taj rok istekao.

(4) Pravo na dopust trudne radnice, dopust radnice koja je rodila ili dopust radnice koja doji dijete s pravom na naknadu plaće priznaje se trudnoj radnici, radnici koja je rodila ili radnici koja doji dijete, s danom donošenja odluke iz stavka 2. ovoga članka, a traje do dana s kojim je nadležno tijelo ili inspekcija utvrdila da je poslodavac mjerama zaštite na radu ili prilagodbom uvjeta rada otklonio štetne uvjete rada za njezino zdravlje, dojenje ili zdravlje djeteta koje doji ili ako joj je, prema propisima o radu i zaštiti na radu, osigurao obavljanje drugih odgovarajućih poslova odnosno do dana stjecanja prava na rodiljni dopust ili do navršene godine dana djetetova života.

(5) Odluku iz stavka 2. ovoga članka poslodavac je obvezan dostaviti trudnoj radnici, radnici koja je rodila ili radnici koja doji dijete te nadležnoj ustrojstvenoj jedinici Zavoda u roku od osam dana od dana donošenja.

(6) Pravo na zaštitu od noćnog rada radnica iz članka 24. stavka 6. ovoga Zakona ostvaruje na temelju odluke poslodavca donesene na osnovi njezina zahtjeva za oslobađanje od obveze rada noću i potvrde iz članka 24. stavka 6. ovoga Zakona, koju je poslodavac obvezan donijeti u roku od osam dana od dana zaprimanja zahtjeva, a ako poslodavac u navedenom roku ne donese odluku, smatrat će se da je to pravo priznao od idućeg dana nakon što je taj rok istekao.

(7) Pravo iz stavka 6. ovoga članka traje u vremenu dok je to nužno za sigurnost i zdravlje trudne radnice, radnice koja je rodila ili radnice koja doji dijete odnosno za sigurnost i zdravlje djeteta za vrijeme trudnoće, do navršene godine dana djetetova života ili za vrijeme dok radnica doji dijete do navršene godine dana života djeteta.

Članak 26.

Slobodan radni dan za prenatalni pregled

(1) Trudna radnica ima pravo na jedan slobodan radni dan mjesečno u svrhu obavljanja prenatalnih pregleda ako posebnim propisom nije drukčije određeno.

(2) Trudna radnica može, u dogovoru s poslodavcem, pravo iz stavka 1. ovoga članka koristiti i tako da pripadajuće sate radnog dana rasporedi i koristiti višekratno, tijekom više radnih dana tijekom mjeseca.

(3) Trudna radnica dužna je poslodavcu pisanim putem najaviti korištenje prava iz stavka 1. ovoga članka dva radna dana prije zakazanog termina za prenatalni pregled te na njegov zahtjev dostaviti dokaz o toj činjenici.

(4) Slobodan radni dan iz stavka 1. ovoga članka ili radni sati iz stavka 2. ovoga članka smatraju se vremenom provedenim na radu.

(5) Pravo iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući način odnosi se i na samozaposlenu trudnicu.

ODJELJAK I MIROVANJE RADNOG ODNOSA DO TREĆE GODINE DJETETOVA ŽIVOTA

Članak 27.

(1) Nakon što je iskorišteno pravo na rodiljni i roditeljski dopust ili pravo na rad s polovicom punog radnog vremena prema ovom Zakonu, jedan od zaposlenih ili samozaposlenih roditelja ima pravo ne raditi do navršene treće godine života djeteta.

(2) Za vrijeme korištenja prava iz stavka 1. ovoga članka prava i obveze zaposlenog ili samozaposlenog roditelja iz radnog odnosa miruju, a obvezno zdravstveno osiguranje te mirovinsko osiguranje ostvaruje prema propisima kojima je uređeno to područje.

(3) Poslodavac odnosno samozaposlena osoba jedan primjerak odluke o mirovanju radnog odnosa zaposlenog roditelja odnosno o obustavi djelatnosti samozaposlenog roditelja do treće godine života obvezno dostavlja Zavodu radi evidencije.

ODJELJAK J PRAVA ZAPOSLENOG ILI SAMOZAPOSLENOG RODITELJA DJETETA S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU

Članak 28.

(1) Jedan od zaposlenih ili samozaposlenih roditelja djeteta s teškoćama u razvoju, nakon što je u cijelosti iskorišteno pravo na rodiljni dopust sukladno članku 15. ili članku 19. stavcima 1., 2. i 3. ovoga Zakona ili je u tijeku korištenja ili nakon što je u cijelosti iskorišteno pravo na roditeljski dopust sukladno članku 18. ili članku 19. stavku 4. ovoga Zakona, na temelju nalaza i mišljenja Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom sukladno posebnom zakonu, ima pravo na dopust za njegu djeteta do navršene osme godine djetetova života.

(2) Jedan od zaposlenih ili samozaposlenih roditelja pravo iz stavka 1. ovoga članka može koristiti i kao pravo na rad s polovicom punog radnog vremena te nastaviti njegovo korištenje i nakon navršene osme godine djetetova života, sve dok ta potreba traje, a na temelju nalaza i mišljenja Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom sukladno propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja.

(3) Teškoće u razvoju djeteta zbog kojih dijete ne može izvoditi aktivnosti primjerene dobi te je ovisno o pomoći druge osobe u smislu članka 29. ovoga Zakona utvrđuje Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom te utvrđuje dužinu trajanja prava odnosno rok za provođenje kontrolnog vještačenja djeteta korisnika iz stavaka 1. i 2. ovoga članka.

Članak 29.

(1) Teškoćama u razvoju djeteta iz članka 28. ovoga Zakona, u smislu ovoga Zakona, podrazumijevaju se teža tjelesna ili mentalna oštećenja ili teže psihičke bolesti zbog kojih dijete ne može samostalno izvoditi aktivnosti primjerene djetetovoj dobi te ovisi o pomoći druge osobe prilikom:

1. oblačenja i svlačenja

2. obavljanja osnovnih životnih potreba

3. pokretanja tijela jer to nije moguće ni uz pomoć ortopedskih i drugih medicinskih pomagala

4. hranjenja putem sonde ili gastrosome

5. samostalnog korištenja lijekova o kojima ovisi održavanje života

6. samostalnog korištenja posebne dijete koju, s obzirom na dob i na pokretljivost, mora pripremati i davati zaposleni ili samozaposleni roditelj

7. obavljanja svakodnevnih životnih aktivnosti zbog promjene osobnosti u ponašanju i u reakcijama s progresivnim oštećenjem u intelektualnom, emocionalnom i socijalnom funkcioniranju.

(2) Teškoćama u razvoju djeteta prema stavku 1. ovoga članka, u smislu ovoga Zakona, smatraju se:

1. oštećenje vida

2. oštećenje sluha

3. oštećenje govorno-glasovne komunikacije

4. oštećenje lokomotornog sustava

5. oštećenje središnjeg živčanog sustava

6. oštećenje perifernog živčanog i mišićnog sustava

7. oštećenje drugih organa i organskih sustava

8. mentalna oštećenja

9. psihičke bolesti.

Članak 30.

(1) Pravo na dopust ili pravo na rad s polovicom punog radnog vremena iz članka 28. ovoga Zakona može koristiti samo jedan od zaposlenih ili samozaposlenih roditelja prema međusobnom dogovoru ili po odluci nadležnog suda.

(2) Pravo iz stavka 1. ovoga članka može ostvariti samo jedan od roditelja pod uvjetom da oba roditelja imaju status zaposlenog i samozaposlenog roditelja s punim radnim vremenom odnosno zaposleni i samozaposleni roditelj koji se sam brine o djetetu i njeguje ga odnosno pod uvjetom da drugi roditelj koji nema status zaposlene i samozaposlene osobe nije u mogućnosti zbog svog psihofizičkog stanja pružati odgovarajuću njegu djetetu s teškoćama u razvoju što utvrđuje nadležno tijelo vještačenja Zavoda.

(3) Pravo iz članka 1. ovoga Zakona ne može ostvariti roditelj odnosno prestaje mu to pravo za vrijeme dok je dijete stalno ili tjedno smješteno u zdravstvenoj ustanovi ili ustanovi socijalne skrbi odnosno ako je dijete smješteno u odgojno-obrazovnoj ustanovi svakodnevno duže od osam sati.

(4) Pravo iz stavka 1. ovoga članka stječe se na dan izvršnosti rješenja o priznatom pravu koje donosi Zavod.

(5) Pravo iz stavka 1. ovoga članka zaposleni i samozaposleni roditelj može nastaviti koristiti još najduže 60 dana od dana prestanka statusa drugog roditelja kao zaposlene ili samozaposlene osobe.

(6) Pravima iz članka 28. ovoga Zakona zaposleni ili samozaposleni roditelji djeteta s teškoćama u razvoju mogu se koristiti naizmjenično ili naizmjenično koristiti jedno i drugo pravo za vrijeme dok su ispunjeni uvjeti za njihovo korištenje sukladno ovom Zakonu, s tim da pojedino pravo svaki od roditelja može koristiti najviše dva puta godišnje, svaki put u trajanju od najmanje tri mjeseca.

(7) Iznimno od stavka 4. ovoga članka kada zaposleni ili samozaposleni roditelj u trenutku podnošenja zahtjeva za priznavanje prava iz stavka 1. ovoga članka koristi roditeljski dopust, pravo iz stavka 1. ovoga članka stječe se sa sljedećim danom nakon korištenja prava na roditeljski dopust.

Članak 31.

(1) Pravo na dopust ili pravo na rad s polovicom punog radnog vremena iz članka 28. ovoga Zakona ne može se ostvariti ako jedan od roditelja djeteta, prema ovom Zakonu, već koristi to pravo za drugo dijete ili ako jedan od roditelja djeteta, prema zakonu kojim se uređuje socijalna skrb, za to dijete ima priznat status roditelja njegovatelja, osim ako na temelju nalaza i mišljenja Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom sukladno propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja, kojim je utvrđeno da roditelj koji koristi pravo za drugo dijete nije u mogućnosti pružati odgovarajuću njegu za dvoje ili više djece zbog težine njihova mentalnog ili tjelesnog oštećenja odnosno teže psihičke bolesti.

(2) Pravo iz stavka 1. ovoga članka ne može ostvariti roditelj odnosno prestaje mu to pravo za vrijeme dok je dijete stalno ili tjedno smješteno u zdravstvenoj ustanovi ili ustanovi socijalne skrbi odnosno ako je dijete smješteno u odgojno-obrazovnoj ustanovi svakodnevno duže od osam sati.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj djeteta s teškoćama u razvoju koji sam živi s djetetom, a koji je obvezan raditi drugu smjenu, ima pravo na rad s polovicom punog radnog vremena, odnosno ne prestaje mu to pravo, iako dijete boravi u ustanovi socijalne skrbi, zdravstvenoj ustanovi ili odgojno-obrazovnoj ustanovi svakodnevno duže od osam sati.

ODJELJAK K NAKNADA PLAĆE ODNOSNO NOVČANA NAKNADA ZAPOSLENOG ILI SAMOZAPOSLENOG RODITELJA

Članak 32. (NN 152/22, 34/25)

(1) Za vrijeme korištenja prava na rodiljni dopust iz članka 15. ovoga Zakona ili prava na rad s polovicom punog radnog vremena iz članka 19. stavaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona naknada plaće iznosi 100 % od osnovice za naknadu plaće utvrđene prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju.

(2) Za vrijeme korištenja prava na očinski dopust iz članka 16. ovoga Zakona naknada plaće iznosi 100 % od osnovice za naknadu plaće utvrđene prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju.

(3) Za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust iz članka 18. stavka 2. ovoga Zakona naknada plaće za prvih šest mjeseci ako to pravo koristi jedan roditelj ili prvih osam mjeseci ako to pravo koriste oba roditelja iznosi 100 % osnovice za naknadu plaće utvrđene u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, a koja ne može za puno radno vrijeme iznositi više od 680 % proračunske osnovice mjesečno.

(4) Za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust u polovici punog radnog vremena iz članka 19. stavka 4. ovoga Zakona naknada plaće iznosi 220 % proračunske osnovice mjesečno.

(5) Za vrijeme korištenja prava iz članka 20. ovoga Zakona novčana naknada iznosi 159 % proračunske osnovice mjesečno.

(6) Za vrijeme korištenja dopusta u slučaju smrti djeteta iz članka 21. ovoga Zakona naknada plaće za puno radno vrijeme iznosi 100 % od osnovice za naknadu plaće utvrđene u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, a koja ne može za puno radno vrijeme iznositi više od 680 % proračunske osnovice mjesečno.

(7) Iznimno od stavka 6. ovoga članka, u slučaju mrtvorođenog djeteta ili ako dijete umre za vrijeme korištenja prava na rodiljni dopust ili očinski dopust, zaposleni ili samozaposleni roditelj za vrijeme korištenja dopusta u slučaju smrti djeteta iz članka 21. ovoga Zakona ima pravo na naknadu plaće, koja za puno radno vrijeme iznosi 100 % od osnovice za naknadu plaće utvrđene u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

(8) Zaposleni ili samozaposleni roditelj koji na dan koji prethodi danu započinjanja prava ne ispunjava uvjet prethodnog osiguranja u trajanju od najmanje šest mjeseci neprekidno ili devet mjeseci s prekidima u posljednje dvije godine, za vrijeme korištenja prava prema ovom Zakonu ima pravo na novčanu naknadu za puno radno vrijeme u iznosu 159 % proračunske osnovice.

(9) Zaposlenom ili samozaposlenom roditelju naknada plaće odnosno novčana naknada utvrđena ovim člankom ne može iznositi manje od 159 % proračunske osnovice, pod uvjetom da radi u punom radnom vremenu.

(10) Zaposleni roditelj, korisnik prava iz članka 8. stavka 2. podstavaka 3., 4. i 5. ovoga Zakona za vrijeme korištenja prava na rodiljni dopust iz članka 15. ovoga Zakona ili prava na roditeljski dopust iz članka 18. stavka 2. ovoga Zakona ili prava na rad s polovicom punog radnog vremena iz članka 19. ovoga Zakona ili za vrijeme korištenja dopusta u slučaju smrti djeteta iz članka 21. ovoga Zakona ima pravo na novčanu naknadu u iznosu od 159 % proračunske osnovice.

(11) Pravo na novčanu naknadu za puno radno vrijeme u iznosu od 182 % proračunske osnovice mjesečno, odnosno u iznosu od 136 % proračunske osnovice ako se pravo koristi u polovici punog radnog vremena iz članka 19. stavka 4. ovoga Zakona, ima zaposleni ili samozaposleni roditelj za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust za blizance, treće i svako sljedeće dijete iz članka 18. stavka 2. podstavka 2. ovoga Zakona nakon isteka šest mjeseci ako to pravo koristi jedan roditelj odnosno osam mjeseci ako to pravo koriste oba roditelja, kao i za vrijeme dopusta u slučaju smrti djeteta iz članka 21. ovoga Zakona ako je smrt djeteta nastupila tijekom korištenja toga prava.

(12) Kada rodiljni dopust odnosno roditeljski dopust nastupa neposredno, bez ijednog dana prekida, nakon korištenja privremene nesposobnosti za rad zbog komplikacija u vezi s trudnoćom i porodom odnosno rodiljnog dopusta, za izračun naknade plaće primjenjuje se ista osnovica za obračun naknade plaće utvrđena za privremenu nesposobnost za rad zbog komplikacija u vezi s trudnoćom i porodom odnosno za rodiljni dopust koji su prethodili rodiljnom odnosno roditeljskom dopustu, ako se osnovica za naknadu plaće ne može utvrditi na temelju prosjeka plaće u skladu s propisima obveznoga zdravstvenog osiguranja.

(13) Osnovica iz stavka 12. ovoga članka odnosno zadnja utvrđena osnovica za roditeljski dopust primjenjuje se i u slučajevima korištenja rodiljnog dopusta na koji korisnica nastupa neposredno nakon završetka odnosno prekida roditeljskog dopusta ili dopusta radi njege djeteta s teškoćama u razvoju, kojem su prethodili rodiljni ili roditeljski dopust, ako se osnovica za naknadu plaće ne može utvrditi na temelju prosjeka plaće u skladu s propisima obveznoga zdravstvenog osiguranja.

Članak 33.

(1) Zaposlenom i samozaposlenom roditelju gubitkom toga statusa te s tim u vezi i statusa osiguranika u obveznom zdravstvenom i mirovinskom osiguranju po toj osnovi prestaje korištenje prava na vremenske i novčane potpore s osnove roditeljskog dopusta.

(2) Preostali neiskorišteni dio roditeljskog dopusta roditelj može nastaviti koristiti kao nezaposleni roditelj ili kao roditelj izvan sustava rada uz ispunjenje uvjeta za korištenje prava nezaposlenog roditelja odnosno roditelja izvan sustava rada te pod uvjetom da je zahtjev za korištenje prava podnio u roku od 30 dana od prestanka prava iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Roditelj koji nije podnio zahtjev u skladu sa stavkom 2. ovoga članka neiskorišteno pravo na roditeljski dopust može nastaviti koristiti u slučaju ponovnog stjecanja statusa zaposlenog ili samozaposlenog roditelja pod uvjetima i na način propisanima za korištenje tih prava.

Članak 34. (NN 152/22, 34/25)

(1) Zaposleni ili samozaposleni roditelj djeteta s teškoćama u razvoju iz članka 28. stavka 1. ovoga Zakona za vrijeme korištenja prava na dopust za njegu djeteta do navršene osme godine djetetova života ili produženog korištenja prava iz članka 30. stavka 5. ovoga Zakona ima pravo na novčanu naknadu za puno radno vrijeme u iznosu od 182 % proračunske osnovice mjesečno.

(2) Zaposleni roditelj djeteta s teškoćama u razvoju koji koristi pravo na rad s polovicom punog radnog vremena, sukladno članku 28. stavku 2. ovoga Zakona, ima pravo na novčanu naknadu obračunanu u visini iznosa isplaćene plaće umanjene za obračunane i obustavljene doprinose za mirovinsko osiguranje, predujam poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak sukladno posebnim propisima, a koju je ostvario radeći taj mjesec u polovici punog radnog vremena, a sve prema ovjerenoj ispravi poslodavca o isplaćenoj plaći.

(3) Samozaposleni roditelj djeteta s teškoćama u razvoju koji koristi pravo na rad s polovicom punog radnog vremena, sukladno članku 28. stavku 2. ovoga Zakona, ima pravo na novčanu naknadu obračunanu u visini 50 % od osnovice za obračun doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje važeće za osnovu po kojoj je roditelj prijavljen na obvezno zdravstveno osiguranje i za razdoblje na koje se naknada odnosi prema propisima o doprinosima za obvezna osiguranja odnosno 50 % od izabrane više mjesečne osnovice za obračun doprinosa pod uvjetom da je početak primjene više osnovice najmanje šest mjeseci prije početka korištenja ovoga prava, prema podacima Ministarstva financija, Porezne uprave.

(4) Poslodavac je dužan pri isplati plaće izdati ovjerenu ispravu o isplaćenoj plaći zaposlenom roditelju.

(5) Zaposleni roditelj iz članka 28. stavka 2. ovoga Zakona kojem poslodavac ne izda ovjerenu ispravu o isplaćenoj plaći do 15. u mjesecu za prethodni mjesec, ima pravo na novčanu naknadu za taj mjesec u iznosu od 114 % proračunske osnovice.

(6) Zavod će korisniku isplatiti razliku između pripadajućeg iznosa za isplatu iskazanu na ispravi poslodavca iz stavka 4. ovoga članka i isplaćenog iznosa iz stavka 5. ovoga članka u roku od 30 dana od dana dostave ovjerene isprave poslodavca.

(7) Ako zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj za vrijeme korištenja prava na rad s polovicom punog radnog vremena u kalendarskom mjesecu koristi godišnji odmor ili privremenu nesposobnost odnosno spriječenost za rad prema propisima obveznoga zdravstvenog osiguranja, neovisno o tome da li za cijeli ili dio toga mjeseca, pripada mu isti iznos novčane naknade kao i u mjesecu koji je prethodio mjesecu u kojem je koristio godišnji odmor ili privremenu nesposobnost odnosno spriječenost za rad, ako je to za korisnika povoljnije.

(8) Zaposlenom ili samozaposlenom roditelju naknada plaće odnosno novčana naknada utvrđena ovim člankom ne može iznositi manje od 114 % proračunske osnovice.

(9) Čelnik tijela državne uprave nadležnog za demografiju, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za financije i uz prethodno pribavljeno mišljenje Zavoda, pravilnikom propisuje način obračunavanja i isplate naknade plaće za vrijeme korištenja prava iz članka 28. ovoga Zakona.

3. Pravilnik o načinu obračunavanja i isplati novčane naknade za vrijeme korištenja prava zaposlenog ili samozaposlenog roditelja djeteta s teškoćama u razvoju na rad s polovicom punog radnog vremena

Članak 35.

Naknada plaće odnosno novčana naknada iz članaka 32. i 34. ovoga Zakona isplaćuje se na teret sredstava državnog proračuna, osim naknade plaće za vrijeme korištenja prava na rodiljni dopust iz članka 32. stavka 1. ovoga Zakona te za vrijeme dopusta u slučaju mrtvorođenog djeteta ili ako dijete umre za vrijeme rodiljnog dopusta iz članka 32. stavka 7. ovoga Zakona koja se isplaćuje na teret sredstava Zavoda.

Članak 36.

Za vrijeme korištenja prava iz članaka 15., 16, 18., 19., 20., 21., 23., 24., 28. i 32. ovoga Zakona zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj ima prava iz obveznoga mirovinskog osiguranja i pravo na plaćene doprinose prema propisima kojim se uređuju prava iz mirovinskog osiguranja i propisima kojima su uređeni obvezni doprinosi.

ODJELJAK L OSTVARIVANJE PRAVA U VEĆEM OPSEGU

Članak 37.

Prava zaposlenog roditelja propisana ovim Zakonom mogu se u većem opsegu urediti kolektivnim ugovorom, sporazumom radničkog vijeća s poslodavcem, pravilnikom o radu i ugovorom o radu na teret sredstava poslodavca pod uvjetom i na način utvrđen općim aktom poslodavca.

POGLAVLJE II. PRAVA RODITELJA KOJI OSTVARUJE DRUGI DOHODAK, RODITELJA POLJOPRIVREDNIKA I NEZAPOSLENOG RODITELJA

Članak 38.

(1) Roditelj koji ostvaruje drugi dohodak iz članka 8. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona, roditelj poljoprivrednik iz članka 8. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona i nezaposleni roditelj iz članka 8. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona imaju pravo na rodiljnu i roditeljsku poštedu od rada te pravo na novčanu naknadu za vrijeme korištenja tih prava.

(2) Nezaposleni roditelj iz stavka 1. ovoga članka može ostvariti pravo na rodiljnu i roditeljsku poštedu od rada pod uvjetom da na dan rođenja djeteta ispunjava sljedeće uvjete:

1. da je hrvatski državljanin ili stranac s odobrenim stalnim boravkom odnosno dugotrajnim boravištem u Republici Hrvatskoj

2. da ima neprekidno prebivalište, stalni boravak odnosno dugotrajno boravište u Republici Hrvatskoj u trajanju od najmanje tri godine

3. da je zdravstveno osiguran prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju

4. da se vodi u evidenciji nezaposlenih osoba Hrvatskog zavoda za zapošljavanje najmanje devet mjeseci neprekidno ili 12 mjeseci s prekidima u posljednje dvije godine koji prethode danu rođenja djeteta ili da se u evidenciju nezaposlenih osoba prijavio:

a) u roku od 90 dana od dana završetka redovitog školovanja ili studija ili 30 dana od dana završnog ispita

b) u roku od 30 dana od dana prekida redovitog školovanja ili studija ili

c) u roku od 30 dana od dana prestanka radnog odnosa, službe ili obavljanja samostalne djelatnosti ili primanja novčane naknade za vrijeme privremene nesposobnosti odnosno spriječenosti za rad, ako na dan prestanka tih okolnosti ima najmanje šest mjeseci neprekidnog radnog staža.

(3) Smatra se da nezaposleni roditelj ispunjava uvjet iz stavka 2. točke 4. ovoga članka ako je do prestanka njegova vođenja u evidenciji nezaposlenih osoba Hrvatskog zavoda za zapošljavanje došlo:

– zbog ostvarenog primitka prema propisima o porezu na dohodak, na koji se obračunavaju doprinosi za obvezna osiguranja prema propisima kojima se uređuje obveza plaćanja doprinosa

– zbog korištenja prava iz ovoga Zakona.

(4) Korisnicima iz stavka 1. ovoga članka koji izgube status u obveznom zdravstvenom osiguranju prestaje korištenje prava prema ovome Zakonu, a može se ponovno uspostaviti nakon stjecanja statusa u obveznom zdravstvenom osiguranju ako nisu istekli rokovi za korištenje prava propisani člankom 39. ovoga Zakona odnosno ako nije došlo do promjene u statusu korisnika koja onemogućuje nastavak korištenja prekinutog prava, a pravo se priznaje danom podnošenja zahtjeva.

ODJELJAK A RODILJNA I RODITELJSKA POŠTEDA OD RADA

Članak 39.

(1) Majka iz članka 38. stavka 1. ovoga Zakona ima pravo na rodiljnu i roditeljsku poštedu od rada, koje se koriste u neprekidnom trajanju, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

(2) Pod rodiljnom poštedom od rada podrazumijeva se razdoblje od rođenja djeteta do navršenih šest mjeseci života djeteta, a pod roditeljskom poštedom od rada razdoblje od navršenih šest mjeseci do navršene prve godine života djeteta, za prvo i drugo rođeno dijete ili do navršene treće godine života za blizance, treće i svako sljedeće dijete.

(3) Majka iz stavka 1. ovoga članka nakon isteka 70. dana od dana rođenja djeteta, može radi zaposlenja ili samozaposlenja prekinuti korištenje prava na rodiljnu ili roditeljsku poštedu od rada te prenijeti na oca djeteta pravo na korištenje preostalog dijela neiskorištenog prava na rodiljnu i roditeljsku poštedu od rada, koji to pravo nastavlja koristiti sukladno njegovu radnopravnom statusu.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka majka iz stavka 1. ovoga članka zahtjev za prijenos prava na oca djeteta podnosi zajedno sa zahtjevom za prekid korištenja prava na rodiljnu i roditeljsku poštedu od rada kojem prilaže zahtjev oca djeteta za nastavak korištenja neiskorištenog prava.

(5) Majka iz stavka 1. ovoga članka koja je prekinula pravo na rodiljnu i roditeljsku poštedu od rada radi zaposlenja ili samozaposlenja, pod uvjetom da nije pravo prenijela na oca djeteta, može započeti ili nastaviti koristiti preostali neiskorišteni dio roditeljske poštede od rada kao zaposlena ili samozaposlena majka pod uvjetima iz ovoga Zakona ako je provela na radu neprekidno šest mjeseci koji prethode mjesecu u kojem namjerava započeti koristiti preostali dio neiskorištenog prava.

(6) Majka iz stavka 1. ovoga članka koja na radu nije provela najmanje šest mjeseci koji prethode mjesecu u kojem namjerava započeti koristiti preostali dio neiskorištene roditeljske poštede od rada zbog toga što joj je prestao radni odnos ili je prestala obavljati djelatnost iz članka 8. točke 2. ovoga Zakona, ima pravo nastaviti korištenje preostalog neiskorištenog dijela prava na roditeljsku poštedu od rada, kao roditelj iz članka 38. stavka 1. odnosno kao roditelj iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona ako i dalje ispunjava uvjete iz članka 38. ovoga Zakona odnosno ako ispunjava uvjete iz članka 41. ovoga Zakona te pod uvjetom da pravo nije prenijela na oca djeteta u skladu sa stavkom 3. ovoga članka.

ODJELJAK B OSTVARIVANJE PRAVA NA NOVČANU NAKNADU ZA VRIJEME KORIŠTENJA PRAVA NA RODILJNU I RODITELJSKU POŠTEDU OD RADA

Članak 40. (NN 152/22, 34/25)

(1) Korisnik prava iz članka 38. stavka 1. ovoga Zakona za vrijeme korištenja prava na rodiljnu i roditeljsku poštedu od rada ima pravo na novčanu naknadu u iznosu od 114 % proračunske osnovice mjesečno te prava iz obveznoga mirovinskog osiguranja i pravo na plaćene doprinose prema posebnim propisima.

(2) Korisniku prava iz stavka 1. ovoga članka kojem tijekom korištenja prava na rodiljnu i roditeljsku poštedu od rada umre dijete isplata novčane naknade iz stavka 1. ovoga članka nastavit će se isplaćivati još tri mjeseca računajući od idućeg dana od dana smrti djeteta.

POGLAVLJE III. PRAVO RODITELJA IZVAN SUSTAVA RADA

Članak 41.

(1) Roditelj izvan sustava rada iz članka 8. stavka 1. točke 6. ovoga Zakona ima pravo na rodiljnu i roditeljsku brigu o novorođenom djetetu te pravo na novčanu naknadu za vrijeme korištenja tih prava.

(2) Roditelj iz stavka 1. ovoga članka može ostvariti pravo na rodiljnu i roditeljsku brigu o novorođenom djetetu pod uvjetom da na dan rođenja djeteta ispunjava sljedeće uvjete:

– da je hrvatski državljanin ili stranac s odobrenim stalnim boravkom odnosno dugotrajnim boravištem u Republici Hrvatskoj

– da ima neprekidno prebivalište ili stalni boravak odnosno dugotrajno boravište u Republici Hrvatskoj u trajanju od najmanje pet godina

– da je zdravstveno osiguran prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju.

(3) Korisnicima iz stavka 1. ovoga članka koji izgube status u obveznom zdravstvenom osiguranju prestaje korištenje prava prema ovom Zakonu, a može se ponovno uspostaviti nakon stjecanja statusa u obveznom zdravstvenom osiguranju ako nisu istekli rokovi za korištenje prava propisani člankom 42. ovoga Zakona odnosno ako nije došlo do promjene u statusu korisnika koja onemogućuje nastavak korištenja prekinutog prava, a pravo se priznaje danom podnošenja zahtjeva.

ODJELJAK A RODILJNA I RODITELJSKA BRIGA O NOVOROĐENOM DJETETU

Članak 42.

(1) Majka iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona ima pravo na rodiljnu i roditeljsku brigu o novorođenom djetetu koje se koristi u neprekidnom trajanju ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

(2) Pod rodiljnom brigom o novorođenom djetetu podrazumijeva se razdoblje od rođenja djeteta do navršenih šest mjeseci života djeteta, a pod roditeljskom brigom o novorođenom djetetu razdoblje od navršenih šest mjeseci do navršene prve godine života djeteta, za prvo i drugo rođeno dijete ili do navršene treće godine života za blizance, treće i svako sljedeće dijete.

(3) Majka iz stavka 1. ovoga članka nakon isteka 70. dana od dana rođenja djeteta može radi zaposlenja ili samozaposlenja prekinuti korištenje prava na rodiljnu ili roditeljsku brigu o novorođenom djetetu te prenijeti na oca djeteta pravo na korištenje preostalog dijela neiskorištenog prava na rodiljnu i roditeljsku brigu o novorođenom djetetu, koji to pravo nastavlja koristiti sukladno njegovu radnopravnom statusu.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka majka iz stavka 1. ovoga članka zahtjev za prijenos prava na oca djeteta podnosi zajedno sa zahtjevom za prekid korištenja prava na rodiljnu i roditeljsku brigu o novorođenom djetetu kojem prilaže zahtjev oca djeteta za nastavak korištenja neiskorištenog prava.

(5) Majka iz stavka 1. ovoga članka koja je prekinula pravo na rodiljnu i roditeljsku brigu o novorođenom djetetu radi zaposlenja ili samozaposlenja, pod uvjetom da nije pravo prenijela na oca djeteta, može započeti ili nastaviti koristiti preostali neiskorišteni dio roditeljske brige o novorođenom djetetu kao zaposlena ili samozaposlena majka pod uvjetima iz ovoga Zakona ako je provela na radu neprekidno šest mjeseci koji prethode mjesecu u kojem namjerava započeti koristiti preostali dio neiskorištenog prava.

(6) Majka iz stavka 1. ovoga članka koja na radu nije provela najmanje šest mjeseci koji prethode mjesecu u kojem namjerava započeti koristiti preostali dio neiskorištene roditeljske brige o novorođenom djetetu zbog toga što joj je prestao radni odnos ili je prestala obavljati djelatnost iz članka 7. točke 2. ovoga Zakona, ima pravo nastaviti korištenje preostalog neiskorištenog dijela prava na roditeljsku brigu o novorođenom djetetu, kao roditelj iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona ako i dalje ispunjava uvjete iz članka 41. ovoga Zakona te pod uvjetom da pravo nije prenijela na oca djeteta u skladu sa stavkom 3. ovoga članka.

ODJELJAK B OSTVARIVANJE PRAVA NA NOVČANU NAKNADU ZA VRIJEME KORIŠTENJA PRAVA NA RODILJNU I RODITELJSKU BRIGU O NOVOROĐENOM DJETETU

Članak 43. (NN 152/22, 34/25)

(1) Korisnik prava iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona za vrijeme korištenja prava na rodiljnu i roditeljsku brigu o novorođenom djetetu ima pravo na novčanu naknadu u iznosu od 114 % proračunske osnovice mjesečno.

(2) Korisniku prava iz stavka 1. ovoga članka kojem tijekom korištenja prava na rodiljnu i roditeljsku brigu o novorođenom djetetu umre dijete isplata novčane naknade iz stavka 1. ovoga članka nastavit će se isplaćivati još tri mjeseca računajući od idućeg dana od dana smrti djeteta.

POGLAVLJE IV. PRAVA POSVOJITELJA DJETETA

Članak 44.

(1) Posvojitelj, pod uvjetom da je zdravstveno osiguran prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju, ima pravo na pripadajuće vremenske dopuste ili poštede od rada odnosno pravo na brigu za dijete te pravo na naknadu plaće ili drugi oblik novčane naknade prema odredbama iz ove glave, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

(2) Opseg prava posvojitelja iz stavka 1. ovoga članka ovisi o radnopravnom statusu korisnika prava i životnoj dobi posvojenika.

ODJELJAK A PRAVA ZAPOSLENOG ILI SAMOZAPOSLENOG POSVOJITELJA

Članak 45. (NN 152/22, 34/25)

Posvojiteljski dopust i dopust drugog posvojitelja

(1) Zaposleni i samozaposleni posvojitelj, pod uvjetom da supružnik posvojitelja djeteta nije roditelj posvojenika, ima pravo na posvojiteljski dopust u neprekidnom trajanju od šest mjeseci za dijete do 18 godina života.

(2) U slučaju posvojenja blizanaca ili istodobnog posvojenja dvoje ili više djece ili djeteta koje posvojenjem postaje treće ili svako sljedeće dijete u obitelji zaposlenog ili samozaposlenog posvojitelja ili djeteta koje se prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja smatra djetetom s teškoćama u razvoju, posvojiteljski dopust iz stavka 1. ovoga članka produžuje se za 60 dana.

(3) Ako su posvojitelji djeteta bračni drugovi zajednički, prava s osnova posvojenja ostvaruju oba posvojitelja i koriste ga, u pravilu, u jednakom dijelu, osim ako se posvojitelji pisano izjasne da će prava s osnova posvojenja koristiti samo jedan od posvojitelja te u tom slučaju prava s osnova posvojenja koristi samo jedan od posvojitelja, neovisno o broju posvojene djece.

(4) Pravo na posvojiteljski dopust zaposleni ili samozaposleni posvojitelj stječe s danom pravomoćnosti rješenja o posvojenju, a može ga započeti koristiti od dana kojeg sam odredi u zahtjevu za korištenje prava.

(5) Zaposleni i samozaposleni posvojitelj ima pravo na dopust drugog posvojitelja do isteka šest mjeseci od pravomoćnosti rješenja o posvojenju u neprekidnom trajanju od:

– 20 radnih dana u slučaju posvojenja jednog djeteta

– 30 radnih dana u slučaju posvojenja blizanaca ili istodobnog posvojenja dvoje ili više djece ili djeteta koje posvojenjem postaje treće ili svako sljedeće dijete u obitelji zaposlenog ili samozaposlenog posvojitelja ili posvojenja djeteta koje se prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja smatra djetetom s teškoćama u razvoju.

(6) Pravo iz stavka 5. ovoga Zakona korisnik može koristiti neovisno o radnopravnom statusu posvojitelja s kojim ima zajednički posvojeno dijete te pod uvjetom da u isto vrijeme ne koristi jedno od prava propisanih ovim Zakonom.

(7) Korisnici iz ovoga članka za vrijeme korištenja prava prema ovom Zakonu imaju prava iz obveznoga mirovinskog osiguranja i pravo na plaćene doprinose prema posebnim propisima.

Članak 46.

Po iskorištenju posvojiteljskog dopusta iz članka 45. ovoga Zakona, zaposleni ili samozaposleni posvojitelj za posvojenika do njegove osme godine života ima pravo na roditeljski dopust i sva druga prava zaposlenog i samozaposlenog roditelja pod uvjetima i u trajanju propisanom ovim Zakonom.

Članak 47.

Naknada plaće za vrijeme korištenja prava na posvojiteljski dopust

(1) Korisnik iz članka 45. ovoga Zakona za vrijeme korištenja posvojiteljskog dopusta ima pravo na naknadu plaće u visini propisanoj člankom 32. stavkom 1. ovoga Zakona, a za vrijeme korištenja prava drugog posvojitelja ima pravo na naknadu plaće u visini propisanoj člankom 32. stavkom 2. ovoga Zakona.

(2) Za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta i drugih prava prema ovom Zakonu korisnik iz stavka 1. ovoga članka ima pravo na naknadu plaće odnosno novčanu naknadu u visini propisanoj člancima 32. i 34. ovoga Zakona.

ODJELJAK B PRAVA DRUGIH POSVOJITELJA

Članak 48.

(1) Osoba koja ostvaruje drugi dohodak ili je poljoprivrednik ili nezaposlena osoba ili osoba izvan sustava rada, koja je postala posvojitelj djeteta, ima pravo na posvojiteljsku poštedu od rada ili pravo na posvojiteljsku brigu o djetetu pod uvjetima iz ovoga Zakona.

(2) Korisnik posvojiteljske poštede od rada za vrijeme korištenja prava prema ovom Zakonu ima prava iz obveznoga mirovinskog osiguranja i pravo na plaćene doprinose prema posebnim propisima.

Članak 49. (NN 152/22, 34/25)

Posvojiteljska pošteda od rada i posvojiteljska briga o djetetu

(1) Osoba iz članka 48. stavka 1. ovoga Zakona, koja ostvaruje drugi dohodak ili je poljoprivrednik ili nezaposlena osoba i koja je pravomoćnim rješenjem o posvojenju postala posvojitelj, pod uvjetom da supružnik posvojitelja nije roditelj posvojenika i ako na dan pravomoćnosti rješenja o posvojenju ispunjava uvjete propisane za stjecanje prava na rodiljnu i roditeljsku poštedu od rada iz članka 38. ovoga Zakona, ima pravo na posvojiteljsku poštedu od rada.

(2) Osoba iz članka 48. stavka 1. ovoga Zakona, koja je osoba izvan sustava rada i koja je pravomoćnim rješenjem o posvojenju postala posvojitelj, pod uvjetom da supružnik posvojitelja nije roditelj posvojenika i ako na dan pravomoćnosti rješenja o posvojenju ispunjava uvjete propisane za stjecanje prava na rodiljnu i roditeljsku brigu o novorođenom djetetu iz članka 41. ovoga Zakona, ima pravo na posvojiteljsku brigu o djetetu.

(3) Posvojitelj iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ima pravo na posvojiteljsku poštedu od rada ili posvojiteljsku brigu o djetetu za posvojenika do 18. godine u neprekidnom trajanju od 12 mjeseci.

(4) U slučaju posvojenja blizanaca ili istodobnog posvojenja dvoje ili više djece ili djeteta koje posvojenjem postaje treće ili svako sljedeće dijete u obitelji posvojitelja ili posvojenja djeteta koje se prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja smatra djetetom s teškoćama u razvoju, posvojiteljska pošteda od rada ili posvojiteljska briga o djetetu iz stavka 2. ovoga članka produžuje se za 60 dana.

(5) Posvojitelj iz stavaka 1. i 2. ovoga članka može, radi zaposlenja ili samozaposlenja, prekinuti korištenje prava iz stavaka 3. i 4. ovoga članka ili to pravo prenijeti na bračnog druga koji je posvojenjem postao roditelj posvojenog djeteta koji to pravo nastavlja koristiti sukladno njegovu radnopravnom statusu.

(6) U slučaju iz stavka 5. ovoga članka posvojitelj iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, zahtjev za prijenos prava na bračnog druga koji je posvojenjem postao roditelj posvojenog djeteta podnosi zajedno sa zahtjevom za prekid korištenja prava na posvojiteljsku poštedu od rada odnosno posvojiteljsku brigu o djetetu kojem prilaže zahtjev bračnog druga za nastavak korištenja preostalog neiskorištenog prava.

(7) Posvojitelj iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, koji je radi zaposlenja ili samozaposlenja prekinuo korištenje prava na posvojiteljsku poštedu od rada ili posvojiteljsku brigu o djetetu, pod uvjetom da nije pravo prenio na bračnog druga, može započeti ili nastaviti koristiti preostali neiskorišteni dio posvojiteljske poštede od rada ili posvojiteljske brige o djetetu kao zaposleni ili samozaposleni posvojitelj pod uvjetima iz ovoga Zakona ako je proveo na radu neprekidno šest mjeseci koji prethode mjesecu u kojem namjerava započeti koristiti preostali dio neiskorištenog prava.

(8) Posvojitelj iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, koji na radu nije proveo najmanje šest mjeseci koji prethode mjesecu u kojem namjerava započeti koristiti preostali dio neiskorištene posvojiteljske poštede od rada ili posvojiteljske brige o djetetu zbog toga što mu je prestao radni odnos ili je prestao obavljati djelatnost iz članka 7. točke 2. ovoga Zakona, ima pravo nastaviti koristiti preostali dio prava na posvojiteljsku poštedu od rada ili posvojiteljsku brigu o novorođenom djetetu, kao posvojitelj iz stavaka 1. ili 2. ovoga članka ako i dalje ispunjava uvjete iz članaka 38. ili 41. ovoga Zakona te pod uvjetom da pravo nije prenio na bračnog druga u skladu sa stavkom 5. ovoga članka.

Članak 50. (NN 152/22, 34/25)

Pravo na novčanu naknadu

Posvojitelj iz članka 49. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona za vrijeme korištenja prava na posvojiteljsku poštedu od rada ili prava na posvojiteljsku brigu o djetetu ima pravo na novčanu naknadu u iznosu od 114 % proračunske osnovice mjesečno.

POGLAVLJE V. PRAVA UDOMITELJA DJETETA

Članak 51. (NN 152/22, 34/25)

(1) Udomitelj djeteta, pod uvjetom da je zdravstveno osiguran prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju, ima pravo na pripadajuće vremenske potpore, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

(2) Opseg prava udomitelja iz stavka 1. ovoga članka ovisi o životnoj dobi udomljenog djeteta.

Članak 52. (NN 152/22, 34/25)

(1) Zaposleni i samozaposleni udomitelj ima pravo na udomiteljski dopust u neprekidnom trajanju od šest mjeseci za dijete do sedme godine života odnosno pravo na udomiteljski dopust u neprekidnom trajanju od mjesec dana za dijete do 14. godine života.

(2) U slučaju istodobnog smještaja dvoje ili više djece ili djeteta koje se prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja smatra djetetom s teškoćama u razvoju udomiteljski dopust iz stavka 1. ovoga članka produžuje se za 60 dana.

(3) Pravo na udomiteljski dopust zaposleni ili samozaposleni udomitelj stječe na dan izvršnosti rješenja o priznavanju prava na smještaj djeteta, a može ga započeti koristiti od dana koji sam odredi u zahtjevu za korištenje prava, u roku od tri mjeseca od dana smještaja djeteta u udomiteljsku obitelj.

(4) Korisnici iz stavka 1. ovoga članka za vrijeme korištenja prava prema ovome Zakonu imaju prava iz obveznoga mirovinskog osiguranja i pravo na plaćene doprinose prema posebnim propisima.

POGLAVLJE VI. JEDNOKRATNA NOVČANA POTPORA ZA NOVOROĐENO DIJETE

Članak 53.

Korisnik iz članka 8. ovoga Zakona ima pravo na jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete pod uvjetima i u iznosu propisanom ovim Zakonom.

Članak 54.

(1) Korisnik iz članka 8. stavka 1. točaka 1. do 5. i stavka 2. ovoga Zakona može ostvariti pravo na jednokratnu novčanu potporu iz članka 53. ovoga Zakona pod uvjetom da na dan rođenja djeteta ispunjava sljedeće uvjete:

– da je hrvatski državljanin s prebivalištem ili stranac sa stalnim boravkom odnosno dugotrajnim boravištem u Republici Hrvatskoj u neprekidnom trajanju od najmanje 12 mjeseci

– da je zdravstveno osiguran prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju.

(2) Korisnik iz članka 8. stavka 1. točke 6. ovoga Zakona može ostvariti pravo na novčanu potporu iz članka 53. ovoga Zakona pod uvjetom da na dan rođenja djeteta ispunjava sljedeće uvjete:

– da je hrvatski državljanin s prebivalištem ili stranac sa stalnim boravkom odnosno dugotrajnim boravištem u Republici Hrvatskoj u neprekidnom trajanju od najmanje pet godina

– da je zdravstveno osiguran prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju.

(3) Korisnici iz stavaka 1. i 2. ovoga članka mogu podnijeti zahtjev i ostvariti pravo na jednokratnu novčanu potporu iz članka 53. ovoga Zakona pod uvjetom da je dijete na dan podnošenja zahtjeva:

– upisano u maticu rođenih

– prijavljeno kao član njihova kućanstva

– zdravstveno osigurano prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Članak 55. (NN 152/22, 34/25)

(1) Jednokratna novčana potpora iz članka 53. ovoga Zakona iznosi 140 % proračunske osnovice.

(2) Pravo na novčanu potporu iz stavka 1. ovoga članka, pod uvjetima iz članka 54. ovoga Zakona, ima i korisnik za posvojeno dijete, osim ako novčana potpora za to dijete nije prije isplaćena drugom korisniku.

POGLAVLJE VII. POSTUPAK OSTVARIVANJA PRAVA

Članak 56.

(1) Prava iz ovoga Zakona ostvaruju se na temelju rješenja Zavoda donesenog na osnovi zahtjeva korisnika iz članka 8. ovoga Zakona, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, početak korištenja prava na rodiljni dopust ostvaruje se na temelju izvješća izabranog doktora zdravstvene zaštite žena iz obveznoga zdravstvenog osiguranja u kojem se naznačuje samo početni datum utvrđene privremene nesposobnosti odnosno spriječenosti za rad radi korištenja rodiljnog dopusta.

(3) U postupku rješavanja zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opći upravni postupak.

(4) Zahtjev za ostvarivanje prava prema ovom Zakonu podnosi se najkasnije 15 dana prije naznačenog roka za početak njegova korištenja ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

(5) Zahtjev za ostvarivanje prava na produženje rodiljnog dopusta zbog prerano rođenog djeteta iz članka 15. stavka 6. ovoga Zakona obvezno se podnosi najkasnije 30 dana prije isteka rodiljnog dopusta.

Članak 57.

(1) O pravima iz ovoga Zakona u prvom stupnju, u pravilu, rješava ustrojstvena jedinica Zavoda na čijem je području prebivalište ili stalni boravak odnosno dugotrajno boravište podnositelja zahtjeva.

(2) O žalbi protiv prvostupanjskog rješenja Zavoda rješava Direkcija Zavoda.

(3) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

(4) Protiv drugostupanjskog rješenja može se pokrenuti upravni spor .

(5) Rješenje o pravu iz ovoga Zakona obvezno se dostavlja i poslodavcu ako je korisnik prava zaposleni roditelj i njemu izjednačene osobe.

(6) Rješenje o priznatom pravu odnosno prestanku prava prije njegova isteka za nezaposlenog roditelja iz ovoga Zakona obvezno se dostavlja nadležnoj ustrojstvenoj jedinici Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u čijoj se evidenciji nezaposlenih osoba vodio korisnik prava.

Članak 58.

(1) Osoba koja potražuje prava iz ovoga Zakona obvezna je na zahtjev nadležne ustrojstvene jedinice Zavoda dostaviti dokaze koji su uvjet za ostvarenje traženog prava ako Zavod istima ne raspolaže ili ih ne može pribaviti po službenoj dužnosti.

(2) U prikupljanju dokaza kojima se utvrđuje opravdanost zahtjeva osobe koja potražuje pravo iz ovoga Zakona Zavod ima pravo služiti se svim raspoloživim podacima o osobi kao osiguranoj osobi prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju te koristiti službene podatke nadležnih tijela državne uprave i javnih ustanova, kao i drugih nadležnih tijela iz kojih se može utvrditi osnovanost stjecanja traženog prava.

(3) Nadležna tijela iz stavka 2. ovoga članka i odgovorne osobe jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužni su Zavodu dostaviti ili staviti na raspolaganje tražene podatke u roku od osam dana od dana zaprimanja zahtjeva.

(4) Zavod je obvezan i ovlašten, u svrhu provjere osobnih podataka, ostvarene plaće/dohotka, ispunjavanja pravnih, medicinskih i drugih uvjeta za ostvarivanje i korištenje prava na rodiljne i roditeljske potpore prema ovom Zakonu, prije i za vrijeme korištenja ostvarenih prava od strane potencijalnog korisnika odnosno korisnika provjeriti postojanje zakonom propisanih činjenica i okolnosti na osnovi kojih korisnik stječe i/ili koristi pravo na rodiljnu i roditeljsku potporu, a potencijalni korisnici odnosno korisnici prava, poslodavci i druge pravne osobe, na temelju čijih se podataka i isprava odlučuje o ispunjavanju uvjeta za ostvarenje i/ili korištenje prava na rodiljne i roditeljske potpore, obvezni su Zavodu dostaviti i predočiti sve činjenice i dokaze odlučne za priznavanje i/ili korištenje traženog odnosno ostvarenog prava.

(5) U svrhu provjere osobnih podataka, ostvarene plaće/dohotka, pravnih, medicinskih i drugih uvjeta za ostvarivanje i korištenje prava na rodiljne i roditeljske potpore prema ovom Zakonu, a na temelju postavljenog zahtjeva za ostvarivanje prava na rodiljne i roditeljske potpore prema ovom Zakonu, Zavod je ovlašten prikupljati dokaze o ispunjavanju propisanih uvjeta za ostvarenje i/ili korištenje traženog prava u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravni postupak.

(6) U slučaju sumnje da zasnivanje radnog odnosa odnosno započinjanje s obavljanjem djelatnosti odnosno zasnivanje radnog odnosa s drugim poslodavcem tijekom korištenja prava sukladno članku 13. ovoga Zakona nema za svrhu obavljanje poslova u skladu s ugovorom o radu već isključivo ostvarivanje prava iz sustava rodiljnih i roditeljskih potpora, Zavod ima pravo i obvezu, na temelju provedene provjere i prikupljenih dokaza pokrenuti postupak pred nadležnim sudom za osporavanje tako zaključenog ugovora o radu.

ODJELJAK A NAJAVA I OSTVARIVANJE PRAVA ZAPOSLENOG RODITELJA

Članak 59. (NN 152/22, 34/25)

(1) Zaposleni roditelj koji namjerava započeti koristiti pravo na roditeljski dopust prema ovom Zakonu, koji se ne nastavlja koristiti neposredno nakon korištenja rodiljnog dopusta ili koji tijekom korištenja prava prema ovom Zakonu namjerava mijenjati način korištenja prava, obvezan je najmanje 30 dana prije početka korištenja prava odnosno nastanka promjene ili prije ponovnog uspostavljanja neiskorištenog pripadajućeg prava pisano obavijestiti svog poslodavca o toj namjeri, ako se ovim Zakonom ne određuje drukčije.

(2) Zaposleni otac koji namjerava koristiti pravo na očinski dopust iz članka 16. ovoga Zakona obvezan je najmanje 15 dana prije dana očekivanog poroda, ako pravo namjerava koristiti od dana rođenja djeteta odnosno najmanje 15 dana prije namjere korištenja toga prava pisano obavijestiti poslodavca o toj namjeri.

(3) Na pisanu obavijest iz stavka 1. ovoga članka poslodavac je obvezan u roku od osam dana od dana zaprimanja obavijesti izdati pisanu suglasnost o iskazanoj namjeri zaposlenog roditelja.

(4) Ako poslodavac ne postupi u skladu sa stavkom 3. ovoga članka, Zavod će zaposlenom roditelju donijeti rješenje kojim mu priznaje pravo s odgodom početka korištenja od 30 dana u odnosu na dan koji je zaposleni roditelj naznačio u obavijesti poslodavcu.

(5) Pri utvrđivanju rasporeda dnevnog odnosno tjednog radnog vremena zaposlenog roditelja korisnika prava na rad s polovicom punog radnog vremena radi pojačane njege djeteta iz članka 20. ovoga Zakona ili zaposlenog roditelja djeteta s teškoćama u razvoju koji pravo iz članka 28. stavka 2. ovoga Zakona koristi kao pravo na rad s polovicom punog radnog vremena poslodavac mora uzeti u obzir svrhu korištenja pripadajućeg prava u skladu s ovim Zakonom, osim ako to zbog organizacije rada nije moguće.

(6) Zaposleni roditelj obvezan je u obavijesti svom poslodavcu iz stavka 1. ovoga članka navesti predviđeni početak i očekivano trajanje korištenja prava iz članaka 17. i 18. ovoga Zakona.

(7) Zaposleni posvojitelj koji namjerava koristiti pravo na dopust drugog posvojitelja iz članka 45. ovoga Zakona obvezan je najmanje 15 dana prije namjere korištenja prava pisano obavijestiti poslodavca o toj namjeri.

(8) Zaposleni i samozaposleni udomitelj koji namjerava koristiti pravo na udomiteljski dopust iz članka 52. ovoga Zakona obvezan je najmanje 15 dana prije namjere korištenja prava pisano obavijestiti poslodavca o toj namjeri.

Članak 60.

Zaposleni roditelj, kojem se o pravu iz ovoga Zakona odlučuje zbog razloga propisanog člankom 59. stavkom 1. ovoga Zakona, dužan je nadležnoj ustrojstvenoj jedinici Zavoda uz zahtjev za rješavanje o pripadajućem pravu priložiti i pisanu suglasnost poslodavca iz članka 59. stavka 3. ovoga Zakona, osim u slučaju iz članka 59. stavka 4. ovoga Zakona.

ODJELJAK B NAJAVA I KORIŠTENJE PRAVA DRUGIH KORISNIKA IZ ZAKONA

Članak 61.

Samozaposleni roditelj koji tijekom korištenja prava iz ovoga Zakona namjerava mijenjati način korištenja tog prava, obvezan je najmanje 30 dana prije nastanka te promjene ili prije ponovnog uspostavljanja neiskorištenog pripadajućeg prava podnijeti pisani zahtjev Zavodu.

Članak 62.

(1) Roditelj odnosno posvojitelj koji ostvaruje drugi dohodak, roditelj poljoprivrednik, nezaposleni roditelj i roditelj izvan sustava rada koji zahtjev za korištenje prava iz ovoga Zakona podnese Zavodu u roku od 30 dana od dana rođenja djeteta odnosno pravomoćnosti rješenja o posvojenju, pravo ostvaruje od dana rođenja djeteta odnosno od dana pravomoćnosti rješenja o posvojenju.

(2) Roditelj odnosno posvojitelj koji zahtjev za korištenje prava ne podnese u roku propisanom stavkom 1. ovoga članka, ali zahtjev podnese u roku od 120 dana od rođenja djeteta odnosno od dana pravomoćnosti rješenja o posvojenju, pravo ostvaruje u preostalom vremenskom trajanju od dana podnošenja urednog zahtjeva.

(3) Zahtjev za prekid korištenja prava ili prijenos korištenja prava na drugog roditelja odnosno posvojitelja, pod uvjetima iz ovoga Zakona te zahtjev korisnika na kojeg se pravo prenosi podnosi se najkasnije 30 dana prije naznačenog roka za prekid ili prijenos korištenog prava.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, zahtjev za prekid ili prijenos korištenog prava na drugog roditelja odnosno posvojitelja odnosno zahtjev korisnika na kojeg se pravo prenosi može biti podnesen u roku kraćem od utvrđenog stavkom 3. ovoga članka, a koji ne može biti kraći od osam dana, ako je uvjetovan nepredviđenim socijalnim okolnostima, kao što je smrt u obitelji, teška bolest jednog od članova obitelji ili drugog roditelja ili zaposlenje ili samozaposlenje, o čemu odlučuje Zavod.

ODJELJAK C OSTVARIVANJE PRAVA NA JEDNOKRATNU NOVČANU POTPORU ZA NOVOROĐENO DIJETE

Članak 63.

(1) Korisnik iz članka 8. ovoga Zakona pravo na jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete iz članka 53. ovoga Zakona može ostvariti pod uvjetom da je pisani zahtjev za priznavanje prava podnio nadležnoj ustrojstvenoj jedinici Zavoda u roku od šest mjeseci od dana rođenja djeteta odnosno u roku od 30 dana od dana pravomoćnosti rješenja o posvojenju djeteta.

(2) Pravo na jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete ostvaruje se na osnovi zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka, podataka iz matice rođenih odnosno dokaza o pravomoćnosti rješenja o posvojenju djeteta te ostale dokumentacije kojom se dokazuje ispunjenje uvjeta iz članka 54. ovoga Zakona.

(3) Pravo na novčanu potporu iz stavka 2. ovoga članka može se ostvariti donošenjem rješenja koje se sastoji samo od izreke u obliku zabilješke u spisu.

ODJELJAK D PRIJAVA OKOLNOSTI KOJE UTJEČU NA OSTVARIVANJE PRAVA I NAKNADA ŠTETE

Članak 64.

(1) Korisnik prava iz ovoga Zakona obvezan je Zavodu prijaviti svaku promjenu okolnosti koje su od utjecaja na korištenje priznatog prava prema ovom Zakonu u roku od osam dana od dana nastanka tih promjena.

(2) Korisnik koji ne postupi sukladno stavku 1. ovoga članka dužan je Zavodu odnosno državnom proračunu nadoknaditi nastalu štetu i ostvareni nepripadajući primitak, s pripadajućom kamatom te ga uplatiti na račun Zavoda odnosno državnog proračuna u roku od osam dana od dana zaprimljene pisane obavijesti Zavoda o utvrđenim okolnostima.

POGLAVLJE VIII. POVJERENSTVO ZA PRAĆENJE PROVEDBE ZAKONA I INFORMIRANJE

Članak 65.

(1) U svrhu provedbe ovoga Zakona čelnik tijela državne uprave nadležnog za demografiju osniva povjerenstvo za praćenje provedbe ovoga Zakona koje se sastoji od jedanaest članova.

(2) Članove povjerenstva iz stavka 1. ovoga članka čine dva predstavnika tijela državne uprave nadležnog za demografiju, od kojih je jedan predsjedavajući povjerenstva, dva predstavnika Zavoda te po jedan predstavnik ministarstva nadležnog za rad, ministarstva nadležnog za socijalnu politiku, ministarstva nadležnog za zdravstvo, Hrvatske obrtničke komore, reprezentativnih udruga poslodavaca više razine i reprezentativnih udruga sindikata više razine te akademske zajednice.

(3) Povjerenstvo iz stavka 1. ovoga članka prati provedbu ovoga Zakona, daje tijelu državne uprave nadležnom za demografiju i Zavodu mišljenja, prijedloge i upute za provedbu ovoga Zakona, daje prijedloge za unaprjeđenje sustava rodiljnih i roditeljskih potpora iz ovoga Zakona te donosi poslovnik o svom radu.

(4) Stručne i administrativne poslove povjerenstva iz stavka 1. ovoga članka obavlja tijelo državne uprave nadležno za demografiju.

(5) Tijelo državne uprave nadležno za demografiju informira radnike i poslodavce o pravu na roditeljski dopust i pravu na očinski dopust iz ovoga Zakona te mjerama kojima se promiče usklađivanje poslovnog i obiteljskog života.

POGLAVLJE IX. FINANCIRANJE

Članak 66.

Sredstva za novčane potpore uređene ovim Zakonom te sredstva za provedbu ovoga Zakona osiguravaju se u državnom proračunu, osim sredstava za naknadu plaće za vrijeme korištenja prava na rodiljni dopust iz članka 32. stavka 1. ovoga Zakona te za vrijeme dopusta u slučaju mrtvorođenog djeteta ili ako dijete umre za vrijeme rodiljnog dopusta iz članka 32. stavka 7. ovoga Zakona koja se isplaćuju na teret sredstava Zavoda te sredstava za korištenje prava iz članaka 24., 26. i 37. ovoga Zakona koja se isplaćuju na teret poslodavca korisnika prava.

POGLAVLJE X. NADZOR I PODNOŠENJE IZVJEŠĆA

Članak 67.

(1) Upravni nadzor nad radom Zavoda u provedbi ovoga Zakona obavlja tijelo državne uprave nadležno za demografiju.

(2) Zavod je obvezan tijelu državne uprave nadležnom za demografiju najkasnije do 31. ožujka tekuće godine podnijeti godišnje izvješće o provedbi ovoga Zakona i utrošku sredstava u prethodnoj godini.

(3) Zavod je obvezan do 20. u mjesecu za prethodni mjesec dostaviti tijelu državne uprave nadležnom za demografiju mjesečna izvješća o broju korisnika pojedinih prava te iznosu utrošenih sredstava prema namjeni.

(4) Sadržaj i način podnošenja izvješća iz stavaka 2. i 3. ovoga članka propisuje pravilnikom čelnik tijela državne uprave nadležnog za demografiju, uz prethodno pribavljeno mišljenje Zavoda.

1. Pravilnik o sadržaju i načinu podnošenja izvješća o ostvarivanju prava na rodiljne i roditeljske potpore

Članak 68.

Tijelo državne uprave nadležno za demografiju pri provedbi nadzora iz članka 4. stavka 1. i članka 67. stavka 1. ovoga Zakona uzima u obzir zahtjeve korisnika prava ili poslodavca korisnika prava, druge pravne ili fizičke osobe koje imaju pravni interes.

Članak 69.

(1) Zavod vodi elektronički očevidnik korisnika prava iz ovoga Zakona.

(2) Zavod je obvezan, uvažavajući propise o zaštiti osobnih podataka, tijelima državne uprave i javnim ustanovama koje na osnovi zakona rješavaju o novčanim pravima građana, koja se osiguravaju u državnom proračunu ili po propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju ili prema propisima o obveznom mirovinskom osiguranju ili o tržištu rada, dostaviti ili staviti na raspolaganje podatke iz elektroničkog očevidnika.

(3) Sadržaj i način vođenja očevidnika iz stavka 1. ovoga članka propisuje pravilnikom čelnik tijela državne uprave nadležnog za demografiju, uz prethodno pribavljeno mišljenje Zavoda.

2. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja elektroničkog očevidnika o korisnicima prava na rodiljne i roditeljske potpore

DIO ČETVRTI NAKNADA ŠTETE

Članak 70.

(1) Korisnik iz ovoga Zakona obvezan je državnom proračunu i Zavodu naknaditi štetu, zajedno s pripadajućim kamatama, koja nastane zbog nepripadne i nepravilne isplate novčane potpore iz ovoga Zakona ako:

1. je prava prema ovom Zakonu ostvario na temelju neistinitih i netočnih podataka

2. je zasnovao radni odnos ili počeo s obavljanjem djelatnosti odnosno zasnovao radni odnos s drugim poslodavcem tijekom korištenja prava prema ovom Zakonu koji za svrhu nemaju obavljanje poslova u skladu s ugovorom o radu odnosno obavljanje djelatnosti već isključivo ostvarivanje prava na rodiljne i roditeljske potpore

3. nije u određenom roku prijavio promjene koje utječu na daljnje korištenje ili gubitak prava

4. mu je isplaćena naknada na koju nije imao pravo prema ovom Zakonu odnosno rješenju ili je naknada isplaćena u većem iznosu od iznosa koja bi mu pripadala prema ovom Zakonu ili koji je određen u rješenju kojim je utvrđeno pravo i iznos naknade za vrijeme korištenja prava.

(2) Postupak za naknadu štete iz stavka 1. ovoga članka pokreće i vodi Zavod ako drugim propisom nije drukčije propisano.

DIO PETI PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 71. (NN 152/22, 34/25)

(1) Poslodavac korisnika prava iz ovoga Zakona kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura ako:

1. priječi zaposlenoj trudnici ili zaposlenoj majci korištenje prava na obvezni dopust sukladno članku 15. stavcima 2. i 4. ovoga Zakona

2. priječi zaposlenoj trudnici ili zaposlenoj majci ili ocu korištenje prava na dodatni rodiljni dopust sukladno članku 15. stavku 5. ovoga Zakona

3. priječi zaposlenoj majci korištenje produljenog rodiljnog dopusta iz članka 15. stavka 6. ovoga Zakona

4. priječi zaposlenom ocu korištenje očinskog dopusta iz članka 16. ovoga Zakona

5. priječi zaposlenom roditelju korištenje prava na roditeljski dopust sukladno članku 17. ovoga Zakona

6. priječi zaposlenom roditelju korištenje prava na rad s polovicom punog radnog vremena iz članka 19. ovoga Zakona

7. priječi zaposlenom roditelju korištenje prava na rad s polovicom punog radnog vremena radi pojačane njege djeteta iz članka 20. ovoga Zakona

8. priječi zaposlenom roditelju korištenje prava na dopust u slučaju smrti djeteta sukladno članku 21. ovoga Zakona

9. priječi radnici koja doji dijete korištenje prava na stanku za dojenje iz članka 23. ovoga Zakona

10. ne osigura ili na bilo koji drugi način priječi korištenje prava na dopust trudne radnice, dopust radnice koja je rodila ili dopust radnice koja doji dijete sukladno članku 24. stavcima 4. i 6. ovoga Zakona

11. priječi zaposlenoj trudnoj radnici korištenje prava na slobodan radni dan za prenatalni pregled sukladno članku 26. ovoga Zakona

12. priječi zaposlenom roditelju pravo na mirovanje radnog odnosa do treće godine djetetova života sukladno članku 27. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona

13. priječi zaposlenom roditelju korištenje prava na dopust za njegu djeteta do navršene osme godine djetetova života iz članka 28. stavka 1. ovoga Zakona

14. priječi zaposlenom roditelju korištenje prava na dopust za njegu djeteta s teškoćama u razvoju kao prava na rad s polovicom punog radnog vremena iz članka 28. stavka 2. ovoga Zakona

15. priječi zaposlenom posvojitelju korištenje prava na posvojiteljski dopust sukladno članku 45. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona odnosno korištenje prava na dopust drugog posvojitelja sukladno članku 45. stavku 5. ovoga Zakona

16. priječi zaposlenom posvojitelju korištenje prava na roditeljski dopust sukladno članku 46. ovoga Zakona te sva druga prava zaposlenog posvojitelja prema ovom Zakonu

16.a priječi zaposlenom udomitelju korištenje prava na udomiteljski dopust sukladno članku 52. ovoga Zakona te sva druga prava zaposlenog udomitelja prema ovom Zakonu

17. uskratom podataka i činjenica ili na neki drugi način radniku, korisniku prava iz ovoga Zakona onemogući korištenje prava prema ovom Zakonu

18. Zavodu onemogući provjeru osobnih podataka, ostvarene plaće/dohotka, ispunjavanja pravnih i drugih uvjeta za ostvarivanje i korištenje prava na rodiljne i roditeljske potpore za korisnike prava odnosno onemogući postupanje propisano člankom 58. ovoga Zakona.

(2) Odgovorna osoba poslodavca, u slučaju iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 390,00 do 1320,00 eura.

(3) Odgovorna osoba nadležnog tijela državne uprave ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, javne ustanove odnosno drugog nadležnog tijela ili pravne osobe koja Zavodu uskrati dostavu ili stavljanje na raspolaganje podataka po zahtjevu iz članka 58. ovoga Zakona kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 190,00 do 660,00 eura.

(4) Novčanom kaznom iz stavka 3. ovoga članka kaznit će se za prekršaj i odgovorna osoba Zavoda ako ne dostavi ili ne stavi na raspolaganje podatke iz elektroničkog očevidnika, uvažavajući propise o zaštiti osobnih podataka iz članka 69. stavka 2. ovoga Zakona.

(5) Korisnik iz ovoga Zakona kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 130,00 do 1320,00 eura ako u propisanom roku ne prijavi svaku promjenu koja utječe na gubitak ili promjenu osnova za korištenje bilo kojeg prava iz ovoga Zakona (članak 64. stavak 1.).

Članak 72.

(1) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i na temelju njega donesenih propisa kojima se uređuje korištenje prava iz ovoga Zakona, u skladu s odredbama ovoga Zakona, obavljaju nadležni inspektori tijela državne uprave koji su prema posebnim propisima ovlašteni za nadzor u vezi s radom i zapošljavanjem, svaki u okviru svoje nadležnosti, sukladno posebnim propisima, osim odredaba koje se odnose na primjenu odredbe iz članka 71. stavka 1. točke 18. i stavaka 3. i 5. ovoga Zakona.

(2) Ako Zavod utvrdi postojanje osnovane sumnje da je povredom propisa počinjen prekršaj iz članka 71. stavaka 1., 3. i 5. ovoga Zakona, ovlašten je podnijeti optužni prijedlog za pokretanje prekršajnog postupka.

DIO ŠESTI NOVČANE I DRUGE POTPORE JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE, PRAVNIH I FIZIČKIH OSOBA

Članak 73.

(1) Općina, grad, županija i Grad Zagreb, u svrhu propisanu člankom 1. ovoga Zakona, općim aktima predstavničkog tijela mogu propisati način i uvjete za ostvarivanje prava roditelja i s njima izjednačenih osoba na novčanu pomoć u većem opsegu od propisanog ovim Zakonom ili pružanje pomoći u naravi.

(2) Vjerska zajednica, trgovačko društvo, udruga i druga domaća i strana pravna i fizička osoba, u svrhu propisanu člankom 1. ovoga Zakona, mogu pružiti novčanu pomoć ili pomoć u naravi roditeljima i s njima izjednačenim osobama, ako to nije u suprotnosti s ovim Zakonom.

(3) U svrhu propisanu člankom 1. ovoga Zakona mogu se osnivati zaklade.

DIO SEDMI PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 74.

(1) Ministar nadležan za zdravstvo donijet će pravilnik iz članka 20. stavka 6. ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Čelnik tijela državne uprave nadležnog za demografiju donijet će pravilnike iz članka 34. stavka 9. ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana njegova stupanja na snagu, a pravilnike iz članka 67. stavka 4. i članka 69. stavka 3. ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 75.

Do stupanja na snagu propisa iz članka 74. ovoga Zakona, ostaju na snazi u dijelu u kojem nisu u suprotnosti s ovim Zakonom:

– Pravilnik o uvjetima i postupku za stjecanje prava zaposlenog roditelja ili samozaposlenog roditelja djeteta s težim smetnjama u razvoju na dopust ili na rad u skraćenom radnom vremenu radi njege djeteta (»Narodne novine«, br. 18 /09. i 25/09. – ispravak)

– Pravilnik o uvjetima i postupku ostvarivanja prava na stanku za dojenje djeteta, prava na dopust trudne radnice, prava na dopust radnice koja je rodila i prava na dopust radnice koja doji dijete (»Narodne novine«, br. 112/11.)

– Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja elektroničkog očevidnika o korisnicima prava na rodiljne i roditeljske potpore (» Narodne novine«, br. 18/09.)

– Pravilnik o sadržaju i načinu podnošenja izvješća o ostvarivanju prava na rodiljne i roditeljske potpore (»Narodne novine«, br. 18/09.)

– Pravilnik o uvjetima i postupku stjecanja prava na rad u skraćenom radnom vremenu radi pojačane brige i njege djeteta (»Narodne novine«, br. 25/09.).

Članak 76.

(1) O zahtjevima za ostvarivanje prava na rodiljne i roditeljske potpore koji nisu pravomoćno okončani do dana stupanja na snagu ovoga Zakona rješavat će se prema Zakonu o rodiljnim i roditeljskim potporama (»Narodne novine«, br. 85/08., 110/08. – ispravak, 34/11., 54/13., 152/14., 59/17., 37/20. i 85/22).

(2) Osobe koje su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona zatečene u korištenju prava na rodiljne i roditeljske potpore prema Zakonu o rodiljnim i roditeljskim potporama (»Narodne novine«, br. 85/08., 110/08. – ispravak, 34/11., 54/13., 152 /14., 59/17., 37/20. i 85/22.) nastavljaju koristiti ostvarena prava u skladu s tim Zakonom do isteka prava.

(3) Korisnici koji su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona zatečeni u korištenju prava na novčanu potporu u visini utvrđenoj člankom 24. stavcima 5., 8., 10. i 11., te člankom 24.a stavkom 1. Zakona o rodiljnim i roditeljskim potporama (»Narodne novine«, br. 85/08., 110/08. – ispravak, 34/11., 54/13., 152/14., 59/17., 37/20. i 85/22) od dana stupanja na snagu ovoga Zakona novčanu potporu ostvaruju u visini utvrđenoj ovim Zakonom.

(4) Zavod će korisnicima iz stavka 3. ovoga članka od dana stupanja na snagu ovoga Zakona po službenoj dužnosti obračunavati novčanu potporu u visini utvrđenoj ovim Zakonom.

(5) O zahtjevima za ostvarivanje prava za koja je novčana potpora uređena ovim Zakonom te koji su podneseni, a nisu riješeni do dana stupanja na snagu ovoga Zakona rješavat će se prema odredbama ovoga Zakona, u dijelu koji se odnosi na visinu novčane potpore.

(6) Pravo iz članka 30. stavka 5. ovoga Zakona mogu ostvariti korisnici koji su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona zatečeni u korištenju prava na dopust iz članka 28. stavka 1. ovoga Zakona ako su ispunjeni uvjeti za nastavak korištenja prava prema odredbama ovoga Zakona.

Članak 77.

Tijelo državne uprave nadležno za demografiju će u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona provesti naknadnu procjenu učinaka ovoga Zakona.

Članak 78.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o rodiljnim i roditeljskim potporama (»Narodne novine«, br. 85 /08., 110/08. – ispravak, 34/11., 54/13., 152/14., 59/17., 37/20. i 85/22.).

Članak 79.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2023.

Prijelazne i završne odredbe iz NN 34/25 od 27.02.2025.

Članak 18.

(1) U postupcima za ostvarivanje prava na rodiljne i roditeljske potpore koji nisu pravomoćno okončani do dana stupanja na snagu ovoga Zakona rješavat će se prema Zakonu o rodiljnim i roditeljskim potporama (»Narodne novine«, br. 152/22.), osim u dijelu koji se odnosi na visinu novčane potpore.

(2) Osobe koje su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona zatečene u korištenju prava na rodiljne i roditeljske potpore prema Zakonu o rodiljnim i roditeljskim potporama (»Narodne novine«, br. 152/22.) nastavljaju koristiti ostvarena prava u skladu s tim Zakonom do isteka prava.

(3) Korisnici koji su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona zatečeni u korištenju prava na novčanu potporu u visini utvrđenoj člankom 5. stavkom 2., člankom 32. stavcima 3. do 6. i 8. do 11., člankom 34. stavcima 1., 5. i 8., člankom 40. stavkom 1., člankom 43. stavkom 1. i člankom 50. Zakona o rodiljnim i roditeljskim potporama (»Narodne novine«, br. 152/22.) od dana stupanja na snagu ovoga Zakona novčanu potporu ostvaruju u visini utvrđenoj ovim Zakonom.

(4) Zavod će korisnicima iz stavka 3. ovoga članka od dana stupanja na snagu ovoga Zakona po službenoj dužnosti obračunavati novčanu potporu u visini utvrđenoj ovim Zakonom.

(5) Za djecu rođenu u razdoblju do šest mjeseci prije stupanja na snagu ovoga Zakona pravo na jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete ostvaruje se sukladno odredbama ovoga Zakona.

(6) Za posvojenu djecu za koju je rješenje o posvojenju postalo pravomoćno u razdoblju do 30 dana prije stupanja na snagu ovoga Zakona pravo na jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete ostvaruje se sukladno odredbama ovoga Zakona.

(7) Korisnicima prava na jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete koji su pravo ostvarili u visini utvrđenoj člankom 55. Zakona o rodiljnim i roditeljskim potporama (»Narodne novine«, br. 152/22.) Zavod će po službenoj dužnosti obračunati i isplatiti razliku novčane potpore do visine potpore utvrđene ovim Zakonom u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 19.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. ožujka 2025.